

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

**MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS 2017 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ RINKINIO IR SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO
VERTINIMAS**

2018 m. liepos 13 d. Nr. 1 – 21 – (2.1)

Marijampolė

Su audito ataskaita galima susipažinti Marijampolės savivaldybės interneto puslapyje adresu:
www.marijampole.lt

Turinys

PAGRINDINIAI ATASKAITOS FAKTAI	4
SANTRAUKA	5
IŽANGA	9
AUDITO REZULTATAI	11
1.SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMAS	11
1.1.Biudžeto planavimas, tvirtinimas ir tikslinimas	11
1.2. Savivaldybės biudžeto pajamos.....	12
1.3. Savivaldybės biudžeto išlaidos.....	13
2. SAVIVALDYBĖS SKOLOS	16
2.1. Savivaldybės mokėtinos ir gautinos sumos	16
2.2. Skolinimosi rodikliai	16
2.3. Savivaldybės prisiimti skoliniai įsipareigojimai	17
3. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINYS.....	19
3.1. Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaita	19
3.2. Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitų rinkinys	19
3.3. Savivaldybės biudžetinių įstaigų biudžeto išlaidų ataskaitų rinkiniai	19
4. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINYS	19
4.1. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio vertinimas	19
4.2. Dėl žemesniojo lygio finansinių ataskaitų.....	20
4.2.1. Kelių (gatvių) apskaita.....	20
4.2.2. Per vienus metus gautinos sumos	21
4.2.3. Įsipareigojimai	21
4.2.4. Pastebėjimai viešojo sektoriaus subjektuose	22
5. SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMAS, NAUDOJIMAS IR DISPONAIVIMAS JAIS.....	23
5.1. Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervas	23
5.2. Savivaldybės mero fondas	23
5.3. Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų panaudojimas	23
5.4. Audito rezultatai savivaldybės biudžetinėse įstaigose.....	24
5.4.1.Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	24
5.4.2. Viešieji pirkimai	25
5.4.3. Transporto naudojimas	25
5.4.4.Inventorizacija	26
5.4.5. Pasigedome racionalaus požiūrio naudojant lėšas ir turtą	26
5.5.Vidaus kontrolės sistemos įvertinimas	28
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	29
PRIEDAI	33

1 priedas. Audito apimtis ir metodai	33
2 priedas. Marijampolės savivaldybės 2017 m. biudžeto pajamų įvykdymas (tūkst. Eur)	39
3 priedas. 2016 - 2017 m. Savivaldybės biudžeto išlaidų paskirstymas pagal funkcinius kodus .	40
4 priedas. Marijampolės savivaldybės paskolų sąrašas	41
5 priedas. Kontrolės ir audito tarnybos 2017 metais atlikti auditai	42
6 Priedas. 2017 - 2018 metais audituotiems subjektams pareikštos nuomonės	43

PAGRINDINIAI ATASKAITOS FAKTAI

192 643,9 tūkst. Eur Savivaldybės turtas	16 374,7 tūkst. Eur Savivaldybės Įsipareigojimai	59 337,4 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto pajamos	58 823,0 Tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto išlaidos
57	Subjektų duomenys konsoliduoti KFAR		53 savivaldybės biudžetinės įstaigos 3 viešosios įstaigos 1 Savivaldybės išdo fondas
53	Subjektų duomenys konsoliduoti BVA		
4 619,9 tūkst. Eur.	2018 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) mažesnis už 2017 m. sausio 1 d. įsiskolinimą.		Skoliniai biudžeto lėšų įsipareigojimai sumažėjo 5 618,8 tūkst. Eur
5 metus iš eilės	nustatome reikšmingų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų iškraipymų		

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo¹ reikalavimais teikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu² ir Biudžeto sandaros įstatymu³, atlikome 2017 metų Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą.

Audito tikslai:

-įvertinti 2017 metų Savivaldybės biudžeto sudarymą, administravimą ir vykdymą, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių ir kitų ataskaitų teisingumą ir atitikimą teisės aktų reikalavimams, turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą, panaudojimo efektyvumą ir ekonomiškumą;

- pareikšti nepriklausomas nuomones dėl Savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų finansinių bei biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių;

- pareikšti nepriklausomas nuomones dėl Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus. Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl Marijampolės savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, dėl Savivaldybės lėšų ir turto naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiama audito išvadoje. Audito apimtis ir metodai išsamiau aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“ (33 psl.).

Pagrindiniai rezultatai

Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų klaidų.

Biudžeto asignavimai apskaityti pagal funkcinę ir ekonominę klasifikaciją bei lėšų šaltinius. Vadovautasi Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu⁴ patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija.

Kontrolės ir audito tarnybos nuomone, Savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 1-sav.) ir Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2017 m. ataskaita (forma Nr. 2-sav.) bei planų ir programų sąmatų įvykdymo suvestinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais parengtos ir pateiktos pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius savivaldybių biudžeto ataskaitos sudarymą ir duomenų pateikimą.

Savivaldybės biudžeto vykdymas

Savivaldybės 2017 metų patvirtintas biudžetas metų eigoje buvo tikslintas keturis kartus.

Marijampolės savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 1-sav.) duomenimis, savivaldybės biudžeto pajamų planas buvo 59 490,4 tūkst. Eur, įvykdyta 59 337,4 tūkst. Eur, planas įvykdytas 99,7 proc., t.y. 153,0 tūkst. Eur surinkta mažiau nei planuota. Neįvykdymo priežastis – turto mokesčių surinkimo įvykdymas tik 94,5 proc.

Didžiausią Savivaldybės biudžeto pajamų dalį sudarė gyventojų pajamų mokestis – 37,5

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos 1994-07-07 įstatymas Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais);

² Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007 m. birželio 26 d. įstatymas Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais)

³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros 1990-07-30 įstatymas Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais);

⁴ Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);

proc. (22 164,6 tūkst. Eur) ir dotacijos 52,0 proc. (30 869,5 tūkst. Eur).

Savivaldybė grąžino valstybės biudžetui 51,7 tūkst. Eur nepanaudotos valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos.

Negauta 204,4 tūkst. Eur planuotų mokestinių pajamų dėl Savivaldybės tarybos sprendimais suteiktų mokesčių lengvatų ir atleidimo nuo mokesčių (159,1 tūkst. Eur nekilnojamojo turto mokesčio, 44,8 tūkst. Eur valstybinės žemės nuomos mokesčio, 0,5 tūkst. Eur žemės mokesčio).

Marijampolės savivaldybės 2017 metų biudžeto išlaidų patikslintas planas 59 490,4 tūkst. Eur, įvykdymas 58 823,0 tūkst. Eur (57 522 tūkst. Eur išlaidų ir 1 301,0 tūkst. Eur finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų grąžinimas)) arba 98,9 proc. planuotų išlaidų.

Savivaldybėje vykdoma 11 programų, daugiausia asignavimų skirta programoms: „Švietimo ir ugdymo proceso kokybės užtikrinimas (03) – 37,8 proc., „Infrastruktūros objektų priežiūra ir plėtra“ (10) – 28,4 proc.

Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumos

2017-12-31 savivaldybės mokėtinų sumos iš biudžeto lėšų yra 12 314,8 tūkst. Eur, iš jų 7 694,9 tūkst. Eur – ilgalaikės paskolos. Savivaldybės mokėtinų sumos per 2017 metus sumažėjo 6 082,5 tūkst. Eur.

2018 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinų sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) mažesnis už 2017 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinų sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) 5618,8 tūkst. Eur. Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo⁵ 13 str. 3 dalis nepažeista.

Įvertinus Savivaldybės skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinėje 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 3-sav.–metinė) pateiktus duomenis nustatyta, kad savivaldybės skolos dydis neparodo tikrųjų savivaldybės finansinių įsipareigojimų, nes savivaldybės administracijos vardu prisiimti ir negrąžinti 393,55 tūkst. Eur finansiniai įsipareigojimai pagal kredito sutartis dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančių butų atnaujinimo (modernizavimo) neparodyti savivaldybės skolinių įsipareigojimų ataskaitoje.

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys

Atlikus Finansinių ataskaitų rinkinio informacijos apie nuosavybės dalies, tarpusavio sandorių eliminavimo, nederintų operacijų, rankinių įrašų peržiūrą, nustatėme, kad atskleista visa viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartuose (VSAFAS) reikalaujama informacija. Pagal koregavimo žurnalo įrašų duomenis nustatyta - iš viso atlikta 10 koreguojančių įrašų.

Pagal Biudžeto ir finansų skyriaus pateiktas konsolidavimo kontrolės bei konsoliduotųjų ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaitas neištaisytų klaidų nenustatėme. Pagal derinimo ir eliminavimo ryšius rinkinys yra korektiškas ir pateiktas suderinus visus sandorius.

Dalis skolinių įsipareigojimų neatvaizduoti statistinėje ataskaitoje

Savivaldybės skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinėje 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 3-sav.–metinė) pateiktus duomenis nustatyta, kad savivaldybės skolos dydis neparodo tikrųjų savivaldybės finansinių įsipareigojimų, nes savivaldybės administracijos vardu prisiimti ir negrąžinti 393,55 tūkst. Eur finansiniai įsipareigojimai pagal kredito sutartis dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančių butų atnaujinimo (modernizavimo) neparodyti savivaldybės skolinių įsipareigojimų ataskaitoje.

⁵ Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2016-12-22 Nr. XIII-177

Dalis informacijos ilgalaikio turto srityje vis dar pateikiama netiksli

Įvertinus savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio teisingumą, nustatėme, kad rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis, iš kurių jis sudarytas, išskyrus tai, kad vietinės reikšmės kelių 2017 metų viešojo sektoriaus subjektų finansinėse ataskaitose, kurios buvo konsoliduotos į VSAKIS, nustatyta klaidų ir neatitikimų, turėjusių įtakos 2017 metų savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui. Rekomendacijos dėl nustatytų klaidų ir neatitikimų buvo pateiktos ir ankstesnėse finansinio ir teisėtumo audito ataskaitose⁶.

Nustatyta, kad:

Kelių (gatvių) sąraše patvirtinta 1024 vnt. kelių (gatvių), teisinė kelių registracija atlikta 302 vnt. kelių (gatvių) tai sudaro 29,5 proc. visų kelių (gatvių). 2017 metais teisiškai įregistruota 79 vnt. kelių (gatvių).

Pastebėtina, kad 322 pavadinimai kelių (gatvių) įvertinta 1 Eur verte, nes savivaldybė įtraukdama juos į apskaitą neturėjo duomenų apie minėtų kelių vertę. Daugiausia tokių kelių įvertintų 1 Eur yra Liudvinavo ir Marijampolės seniūnijose.

Marijampolės savivaldybės tarybos sprendimu vietinės reikšmės kelių sąraše yra partvirtinta 854,386 km kelių, kurie visi yra užregistruoti apskaitos registruose, esančių kelių ir gatvių pavadinimus, jų ilgį neatitikimų nenustatyta.

Vietinės reikšmės automobilių kelių 2017 m. statistinėje ataskaitoje TK-02 (metinė) nurodytas kelių ilgis yra 1186,6 km. Tarybos sprendime įtraukti tie keliai, kurie nuolatos prižiūrimi ir jame nėra sodų bendrijų kelių, o statistinėje ataskaitoje šie keliai įtraukti.

Savivaldybės administracijos apskaitos politikoje nėra nustatytas ilgalaikio turto registravimas 1 Eur simboline verte.

Pagrindinė klaidų priežastis – nepakankama įstaigų vidaus kontrolė

Daugelyje audituotų įstaigų vidaus kontrolės procedūros sukurtos, atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką ir kitus vidaus kontrolės kriterijus. Vis dar pasikartojančios vidaus kontrolės klaidos yra darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, viešųjų pirkimų ir inventorizacijos srityse. Nes vadovai netaiko kontrolės procedūrų, kurios užtikrintų veiksmingą įstaigos veiklą reglamentuojančių tvarkų, taisyklių administravimą, personalo valdymo kontrolę, finansinės informacijos teisingą pateikimą.

Išvados

1. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų klaidų, tačiau apskaitos ir atskaitomybės procesas tobulintinas.
2. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų netikslumų, o apskaitos ir atskaitomybės procesas tobulintinas.

Rekomendacijos

⁶ Marijampolės savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2015 m. liepos 15 d. audito ataskaita Nr. 1 – 17 – (2.1) „Dėl Marijampolės savivaldybės 2014 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio“; Marijampolės savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2016-07-11 audito ataskaita „Dėl Marijampolės savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo vertinimo; Marijampolės savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2017-07-11 audito ataskaita Nr.1-1-(2.1) „Dėl Marijampolės savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo vertinimo“

Savivaldybės tarybai:

Priimti teisės aktus ir nustatyti Marijampolės savivaldybės reguliavimo sričiai priskirtų įmonių, kurių teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė, vadovų atrankos procedūros tvarką, įvardinti ir (ar) nustatyti bendruosius kvalifikacinius (ar vadybos patirties) reikalavimus ir (ar) kriterijus, nustatančius pagrindinius bendrovių vadovų atrankos principus (konkurencingus atrankos reikalavimus, atitinkančius darbo rinkos realijas), asmenims, siekiantiems eiti Marijampolės savivaldybės reguliavimo sričiai priskirtų bendrovių vadovų pareigas. Bendrovėms išskirti aiškiai apibrėžtus veiklos tikslus, nustatyti konkrečius kiekybinius ir kokybinius kriterijus, kad būtų įvertinama kaip Bendrovės siekia nustatytų tikslų.

Savivaldybės administracijai:

1. Vadovaujantis pateiktomis LR Finansų ministerijos rekomendacijomis apskaityti priimtus finansinius išipareigojimus pagal kredito sutartis dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančių butų atnaujinimo (modernizavimo) ir duomenis atskleisti ataskaitose.

2. Numatyti ilgalaikę vietinės reikšmės kelių techninės inventorizacijos ir teisinės registracijos strategiją

3. Formuojant bendrovių valdybas, vadovautis LR vyriausybės 2015-06-17 nutarimu Nr. 631 (naujas redakcija Nr. 196) patvirtintu kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamą kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašu.

4. Nustatyti aiškius savo kaip steigėjo dalyvavimo Bendrovių valdyme veiklos tikslus. Aiškiai apibrėžti, nustatyti konkrečius kiekybinius ir kokybinius kriterijus.

5. Siekiant įvertinti asmens patikimumą ir mažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę Marijampolės savivaldybės reguliavimo sričiai priskirtose įmonėse (vykdant įmonių vadovų atrankos procedūras), privalu užtikrinti Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 9 str. nuostatų vykdymą.

6. Savivaldybės administracija turėtų imtis priemonių ir priimti atitinkamus sprendimus dėl nuomos sutarties su UAB „Lavitra“ sudarymo vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu bei savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintu tvarkos aprašu

Biudžetinių įstaigų vadovams:

Išanalizuoti vidaus kontrolės trūkumus ir priimti sprendimus, užtikrinančius vidaus kontrolės sistemos veikimą:

- dėl inventorizacijos atlikimo, dėl biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų duomenų,
- dėl personalo valdymo,
- dėl apskaitos,
- dėl transporto naudojimo,
- dėl racionalaus ir ekonomiško lėšų naudojimo.

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (29 psl.)

IŽANGA

Vadovaudamasi Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 9 punktu, Marijampolės savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba atliko Marijampolės savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių auditą.

Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu³ savivaldybės biudžeto vykdymą organizuoja Savivaldybės administracijos direktorius, savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį rengia Savivaldybės administracija. Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu² savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį (savivaldybės biudžetinių įstaigų, Savivaldybės išdo ir kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų) rengia Savivaldybės administracija, konsoliduotąsias ataskaitas pasirašo Savivaldybės administracijos direktorius. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį rengia ir teikia Finansų ministerijai Savivaldybės administracijos biudžeto ir finansų skyrius. Pagal Vietos savivaldos įstatymą¹ ir Biudžeto sandaros įstatymą³ konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį tvirtina savivaldybės taryba.

Pagal Biudžeto sandaros įstatymą³ savivaldybės Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį (BVAR) rengia savivaldybės administracija, remdamasi savivaldybės biudžeto apskaitos duomenimis – į savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų panaudotų asignavimų bei asignavimų valdytojų pateiktais biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniais. Į 2017 metų BVAR įtraukti 53 subjektų duomenys. Savivaldybės 2017 metų biudžeto asignavimai paskirstyti 11 programų.

Savivaldybės biudžetas vykdomas vadovaujantis savivaldybės tarybos patvirtintu biudžeto pajamų ir asignavimų planu. Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu³, už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą atsako biudžetinių įstaigų vadovai.

1 pav. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkiniai

Šaltinis . Marijampolės savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą² savivaldybės Konsoliduotas finansinių ataskaitų rinkinys (KFAR) – Savivaldybės biudžetinių įstaigų, Savivaldybės išdo ir kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys. Visi viešojo sektoriaus subjektai buhalterinę apskaitą turi tvarkyti pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (VSAFAS). Jų grupių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniai rengiami viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau - VSAKIS).

Visi 2017 m. konsolidavimo procese dalyvaujantys savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai nurodyti Finansų ministro įsakymu⁷ patvirtintoje konsolidavimo scheme. Vadovaujantis ja, į 2017 m. KFAR, kuris priskiriamas II konsolidavimo lygiui, įtrauktos kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinės ataskaitos.

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio grupę sudaro: 53 biudžetinės įstaigos, 3 viešosios sveikatos priežiūros įstaigos, Savivaldybės išdas⁸. Taip pat rinkinyje atvaizduotas finansinis turtas, kurį sudaro Savivaldybei priklausantis 17 bendrovių kapitalas, iš jų: 5 kontroliuojamos uždarnosios akcinės bendrovės, 2 viešosios įstaigos, kurios nėra priskiriamos prie VSS, 10 asocijuotųjų subjektų.

Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimas

Vertinome 2017 metų Savivaldybės biudžeto ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą, panaudojimo efektyvumą ir ekonomiškumą. Vertintos sritys atrinktuose subjektuose: strateginio ir finansinio planavimo sistemų funkcionavimas, biudžeto projekto rengimas, žemės ir valstybinės žemės nuomos mokesčio reglamentavimas ir surinkimas, priemonių skyrimo teisėtumas, biudžetinės drausmės ir efektyvumo užtikrinimas naudojant biudžeto asignavimus bei veiklos pajamas, nekilnojamojo turto teisėnė registracija, transporto naudojimas, kontroliuojamų įmonių valdymas, nereikalingo ir netinkamo naudoti turto nustatymas, inventorizacijos atlikimas. Teisės aktų, kurių nuostatų laikymasis buvo vertintas audito metu, sąrašas pateiktas 1 priede. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų reikalavimų, atsižvelgėme į šių reikalavimų nesilaikymo priežastis ir įvertinome galimas teisės aktų nesilaikymo pasekmes.

⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018 m. sausio 29 d. įsakymas Nr. 1K-33 „Dėl 2017 metų Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties, lygių ir atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą viešojo sektoriaus subjektų patvirtinimo“

⁸ Savivaldybės išdas – išteklių fondas, kuris, remiantis subjekto principu, laikomas atskiru apskaitos vienetu. Savivaldybės išdo tvarkytojas yra Savivaldybės administracijos Finansų skyrius. Apskaita tvarkoma atskirai nuo Administracijos buhalterinės apskaitos, sudaromas atskiras finansinių ataskaitų rinkinys;

AUDITO REZULTATAI

1.SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMAS

1.1.Biudžeto planavimas, tvirtinimas ir tikslinimas

1. Savivaldybės administracijos direktorius patvirtino⁹ Marijampolės savivaldybės trejų metų strateginio veiklos plano rengimo formas ir programos įgyvendinimo ataskaitos formas. Marijampolės savivaldybės strateginio planavimo organizavimo tvarkos aprašo¹⁰ 16 punktu nustatyta, kad Savivaldybės administracija kas 2-3 metai rengia ir teikia Savivaldybės tarybai išklausti bei patvirtinti Savivaldybės plėtros strateginio plano įgyvendinimo ataskaitą.

2017 m. buvo vykdoma Marijampolės savivaldybės tarybos 2017 m. sausio 30 d. sprendimu Nr. 1-4 patvirtinto Marijampolės savivaldybės 2017–2019 metų strateginio veiklos plano 11 programų.

1 pastebėjimas. Marijampolės savivaldybės 2017 metų biudžetas patvirtintas pagal Biudžeto sandaros įstatymo reikalavimus.

2. Biudžeto sandaros įstatyme¹¹ numatyta, kad savivaldybių biudžetai turi būti patvirtinti per du mėnesius nuo valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo. Savivaldybės biudžetas tvirtinamas tarybos sprendimu, kuriame nurodoma bendra pajamų suma ir jų paskirstymas pagal pajamų rūšis; bendra asignavimų suma ir jų paskirstymas biudžetinėms įstaigoms ir Savivaldybės administracijos padaliniais programoms vykdyti. Asignavimai skirti išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui ir turtui įsigyti.

2 pastebėjimas. Marijampolės savivaldybės taryba, vadovaudamasi Vietos savivaldos ir Biudžeto sandaros įstatymais, 2017 m. vasario 27 d. patvirtino 2017 metų biudžetą – 41 844,6 tūkst. Eur (41 156,1 tūkst. Eur ir 688,5 tūkst. Eur metų pradžios biudžeto lėšų likutį). Biudžetas patvirtintas per du mėnesius nuo Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo patvirtinimo.

3 pastebėjimas. 2017 metu biudžetas sudarytas programiniu principu, asignavimai skirti 11-ai Tarybos patvirtintų programų¹² vykdyti. 2017 metais Savivaldybės sprendimai dėl strateginės veiklos biudžeto programų skaičiaus ir savivaldybės biudžeto vykdomų programų yra tarpusavyje suderinti, nes juose nurodomas vykdomų programų skaičius sutampa.

3. Savivaldybės tarybos sprendimais 2016 metų Savivaldybės biudžetas buvo tikslintas keturis kartus¹³ ir padidintas 17 645,8 tūkst. Eur. Patikslintas 2017 metų Savivaldybės biudžetas – 59 490,4 tūkst. Eur pajamos, iš jų 23 916,0 tūkst. eurų savivaldybei 2017 metams prognozuojamų pajamų finansinį rodiklį ir 688,5 tūkst. Eur metų pradžios biudžeto lėšų likutis.

⁹ Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. rugsėjo 18 d. įsakymas Nr.DV-1438

¹⁰ Marijampolės savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 30 d. sprendimas Nr. 1-124

¹¹ Biudžeto sandaros įstatymo 1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430 26 straipsnio 4 ir 5 dalys.

¹² Sveikatos apsaugos programa (Nr.01), Socialinių paslaugų ir kitos paramos teikimo programa (Nr.02), Švietimo ir ugdymo proceso kokybės užtikrinimo programa (Nr.03), Turizmo, sporto bei jaunimo iniciatyvų plėtojimo programa (Nr.04), Kultūros veiklos ir plėtros programa (Nr.05), Savivaldybės valdymo kokybės tobulinimo ir pagrindinių funkcijų vykdymo programa (Nr.06), Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymo programa (Nr.07), Investicijų į savivaldybės ūkį ir verslo skatinimo programa (Nr.08), Žemės ūkio ir kaimo plėtros programa (Nr.09), Infrastruktūros objektų priežiūros ir plėtros programa (Nr.10), Aplinkos apsaugos programa (Nr.11).

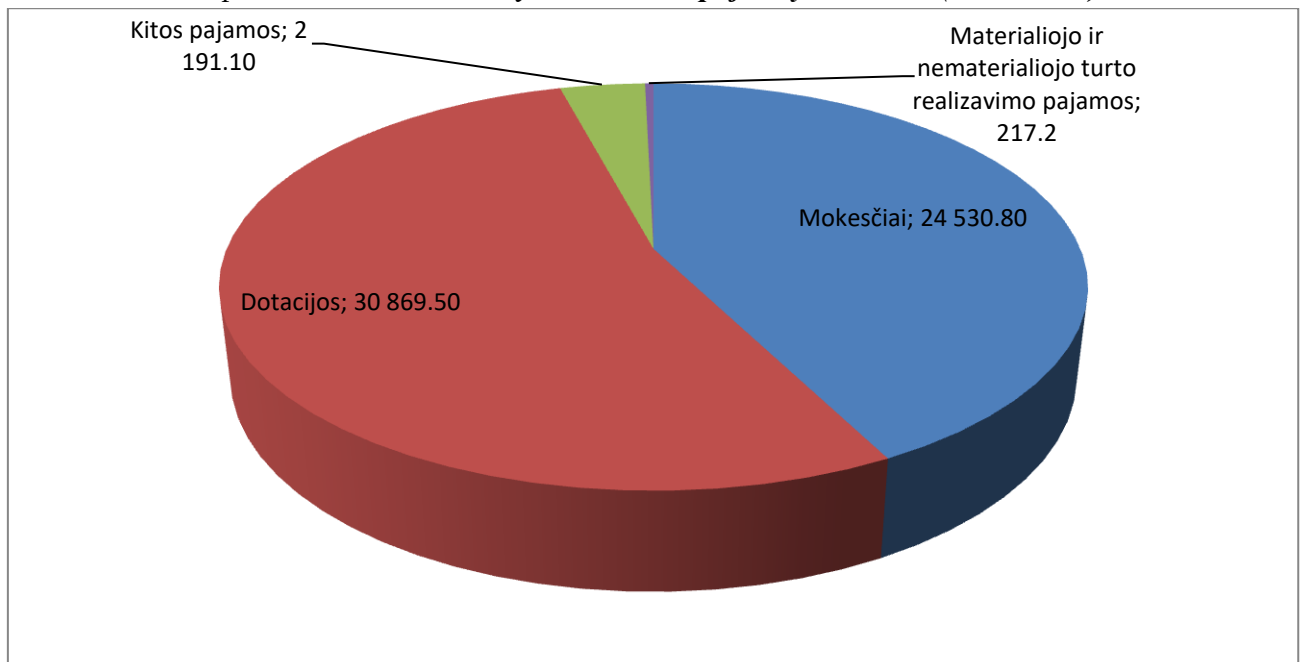
¹³ Marijampolės savivaldybės tarybos 2017 m. birželio 26 d. sprendimas Nr.1-188, 2017 m. rugsėjo 25 d. sprendimas Nr.1-231, 2017 m. gruodžio 18 d. sprendimas Nr.1-314, 2017 m. gruodžio 29 d. sprendimas Nr.1-334,

4. Savivaldybės biudžeto įvykdymo ataskaitos (forma Nr.1-sav.) duomenimis, patikslintas 2017 metų biudžeto pajamų planas įvykdytas 99,7 %. Neįvykdymo priežastis – turto mokesčių surinkimas ir įvykdymas tik 94,5 proc. Biudžeto išlaidų ir išmokų patikslintas planas įvykdytas 98,9 proc. panaudota 667,4 tūkst. Eur mažiau nei planuota asignavimų Savivaldybės programoms vykdyti.

1.2. Savivaldybės biudžeto pajamos

5. Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 1-sav.) duomenimis, **savivaldybės biudžeto pajamų planas** buvo 59 490,4 tūkst. Eur, įvykdyta 59 337,4 tūkst. Eur. Neįvykdymo priežastis – turto mokesčių surinkimas įvykdytas tik 94,5 proc. Pateikiamas 2017 m. Savivaldybės biudžeto pajamų planas ir įvykdymas (žr. 2 priedą).

2 pav. 2017 m. Savivaldybės biudžeto pajamų struktūra (tūkst. Eur)

Šaltinis-Marijampolės savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2017-12-31 ataskaita (forma Nr.1-sav.)

6. Didžiausią pajamų dalį sudaro gyventojų pajamų mokestis, t. y 22 164,6 tūkst. Eur, turto mokesčiai - 2012,6 tūkst. Eur, turto pajamos - 616,8 tūkst. Eur.

2017 m. iš valstybės biudžeto gauta 30 869,5 tūkst. Eur specialių tikslinių dotacijų, iš kurių mokinio krepšelio lėšas sudarė 11 783,6 tūkst. Eur, valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti gavome 2609,6 tūkst. Eur, valstybės investicijų programoje numatytoms kapitalo investicijoms finansuoti gauta 343,2 tūkst. Eur (Liudvinavo K. Borutos vidurinės mokyklos pastato kapitaliniam remontui). Taip pat gauta švietimo įstaigų modernizavimo programai 145,5 tūkst. Eur (Mokolų mokyklai-darželiui - 76,5 tūkst. Eur ir „Šaltinio“ pagrindinei mokyklai - 69 tūkst. Eur), gauta Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų 13 359,8 tūkst. Eur, Europos Sąjungos finansinės paramos lėšų projektams vykdyti - 1383,7 tūkst. Eur ir mokinių neformaliajam švietimui finansuoti - 195 tūkst. Eur, bendrosios dotacijos kompensacijos gauta 494 tūkst. Eur ir kita tikslinė dotacija - 555,1 tūkst. Eur.

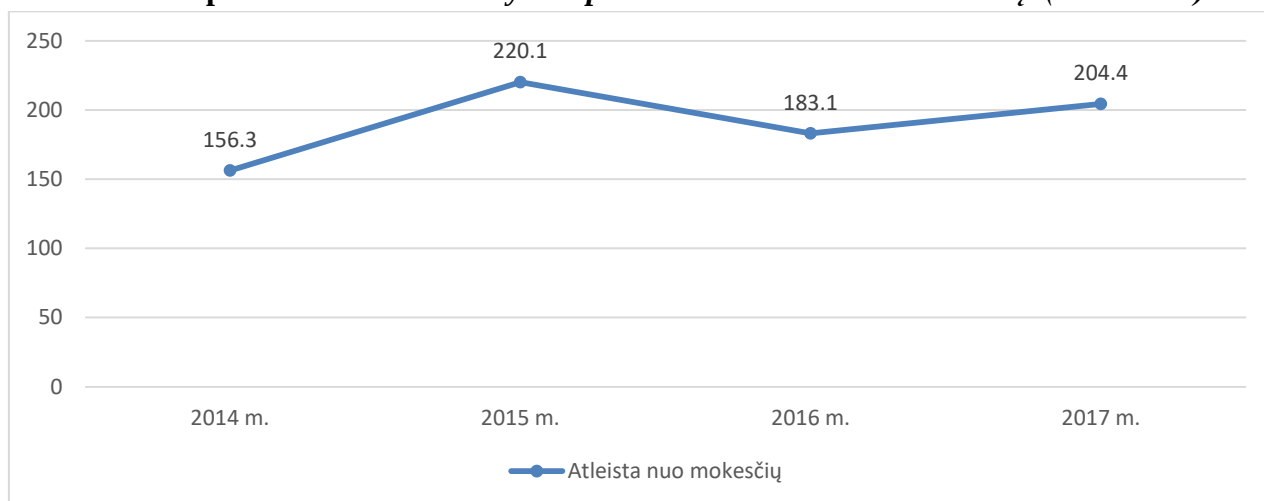
Savivaldybė grąžino valstybės biudžetui 51,7 tūkst. Eur nepanaudotos valstybės biudžeto

specialiosios tikslinės dotacijos.

7. Negauta 204,4 tūkst. Eur planuotų mokestinių pajamų dėl Savivaldybės tarybos sprendimais suteiktų mokesčių lengvatų ir atleidimo nuo mokesčių:

- ✓ 159,1 tūkst. Eur nekilnojamojo turto mokesčio
- ✓ 44,8 tūkst. Eur valstybinės žemės nuomos mokesčio,
- ✓ 0,5 tūkst. Eur žemės mokesčio.

3 pav. 2014-2017 m. Tarybos sprendimais atleista nuo mokesčių (tūkst. Eur)

Šaltinis- Marijampolės savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2017-12-31 ataskaita (forma Nr.1-sav.)

8. 2017 m. apskaičiuotos 938 valstybinės žemės nuomos mokesčio deklaracijos fiziniams asmenims ir 382 deklaracijos juridiniams asmenims. 2017 m. valstybinės žemės nuomos mokesčio planas 505,0 tūkst. Eur, surinkta 555,5 tūkst. Eur. Valstybinės žemės nuomos mokesčio surinkimo planas įvykdytas 110,0 proc.

9. 2017 m. dėl valstybinės žemės nuomos mokesčio nesumokėjimo išsiųsti 142 įspėjimai fiziniams ir juridiniams asmenims.

Daugiausia valstybinio žemės nuomos mokesčio įsiskolinusios yra: UAB „Transrimpa“, UAB „Hertransus“, UAB „Lietuvos cukrus“.

4 pastebėjimas. Marijampolės savivaldybės 2017 metų biudžeto pajamų planas įgyvendintas 99,7 proc. 2017 metais Savivaldybės biudžeto sąskaita buvo suteikta mokesčių lengvatų 204,4 tūkst. Eur.

1.3. Savivaldybės biudžeto išlaidos

10. Marijampolės savivaldybės 2017 metų biudžeto išlaidų patikslintas planas 59 490,4 tūkst. Eur, įvykdymas 58 823,0 tūkst. Eur (57 522 tūkst. Eur išlaidų ir 1 301,0 tūkst. Eur finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų grąžinimas)) arba 98,9 proc. planuotų išlaidų.

11. Savivaldybėje vykdoma 11 programų, daugiausia asignavimų skirta programoms: „Švietimo ir ugdymo proceso kokybės užtikrinimas (03) – 37,8 proc., „Infrastruktūros objektų priežiūra ir plėtra“ (10) – 28,4 proc.

1 lentelė. Savivaldybės biudžeto išlaidos pagal programas 2016 – 2017 m. (tūkst. Eur)

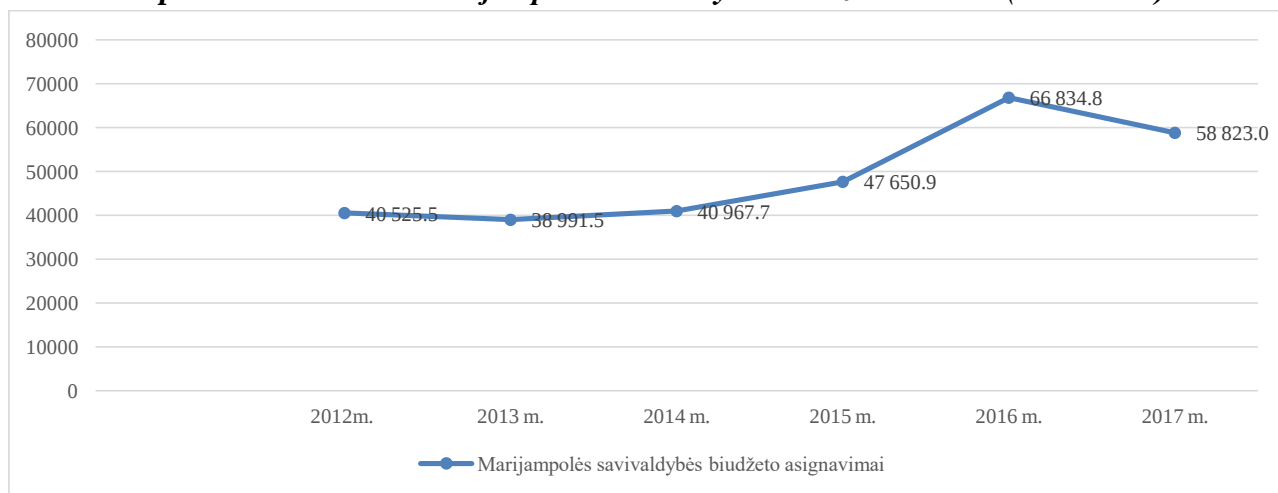
Progra	Programos pavadinimas	Įvykdyta	Patikslintas	Įvykdyta	Plano įvykdymas	Pokytis,
--------	-----------------------	----------	--------------	----------	-----------------	----------

<i>mos Kodas</i>		<i>per 2016 m. tūkst. EUR</i>	<i>2017m. planas, tūkst. EUR</i>	<i>per 2017 m. tūkst. EUR</i>	<i>Suma tūkst. EUR</i>	<i>Įvykdymo %</i>	<i>tūkst. Eur</i>
1.	Sveikatos apsaugos programa	468,5	316,4	313,7	-2,7	99,1	-154,8
2.	Socialinių paslaugų ir kitos paramos teikimo programa	3 482,30	3 876,70	3 824,40	-52,3	98,7	342,1
3.	Švietimo ir ugdymo proceso kokybės užtikrinimo programa	21 191,90	22 225,10	21 896,90	-328,2	98,5	705
4.	Turizmo, sporto bei jaunimo iniciatyvų plėtojimo programa	1854	2034,2	1994	-40,2	98,0	140
5.	Kultūros veiklos ir plėtros programa	2453,6	2702,2	2680,8	-21,4	99,2	227,2
6.	Savivaldybės valdymo kokybės tobulinimo ir pagrindinių funkcijų vykdymo programa	5934,1	5254,1	5191,4	-62,7	98,8	-742,7
7.	Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymo programa	2413,2	2640,2	2609,5	-30,7	98,8	196,3
8.	Investicijų į savivaldybės ūkį ir verslo skatinimo programa	11967,2	2032,1	2028,2	-3,9	99,8	-9939
9.	Žemės ūkio ir kaimo plėtros programa	86,9	64,1	64,1	0	100,0	-22,8
10.	Inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros bei objektų priežiūros ir plėtros programa	14409,7	16 772,70	16767,6	-5,1	100,0	2357,9
11.	Aplinkos apsaugos programa	2573,4	1572,6	1452,4	-120,2	92,4	-1121
	Iš viso išlaidų	66834,8	59493,4	58827	-666,4	98,9	-8007,8

Šaltinis- Marijampolės savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2016-12-31 ir 2017-12-31 ataskaita (forma Nr.1-sav.)

11. Savivaldybėje vykdoma 11 programų, daugiausia asignavimų skirta programoms: „Švietimo ir ugdymo proceso kokybės užtikrinimas (03) – 37,8 proc., „Infrastruktūros objektų priežiūra ir plėtra“ (10) – 28,4 proc.

4 pav. 2012 -2017 m. Marijampolės savivaldybės biudžeto išlaidos (tūkst. Eur)

Šaltinis- Marijampolės savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2012 – 2017 m. ataskaitos (forma Nr.2-sav.)

12. Pateikiamas 2016 - 2017 m. Savivaldybės biudžeto išlaidų paskirstymas pagal funkcinis kodus (žr. 3 priedą). Didžiausia lėšų dalis skirta švietimui, t. y. 22 647,1 tūkst. Eur, lėšos

ekonomikai 15 708,8 tūkst. Eur (iš jų Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos sudaro 13359,8 tūkst. Eur), socialinei apsaugai 5366,5 tūkst. Eur, sporto, kultūros paslaugoms 4909,5 tūkst. Eur, komunaliniam ūkiui 3195,3 tūkst. Eur, aplinkos apsaugai 1581,8 tūkst. Eur).

13. Vertinant asignavimų panaudojimą, nustatyta:

- 2017 metais planuotų biudžeto asignavimų panaudojimas pagal vykdomas programas yra mažesnis už patikslintą planą dešimtyje iš vienuolikos vykdomų programų (žr.1 lentelė).

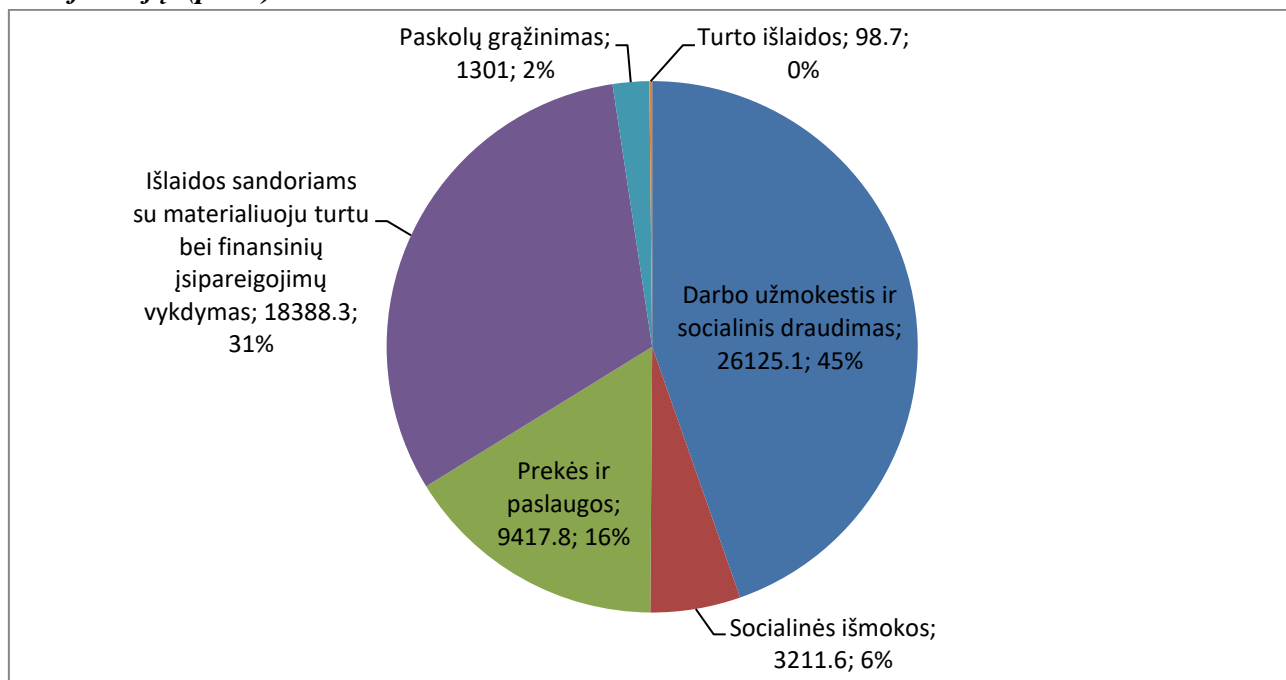
- 2017 metais planuotų biudžeto asignavimų panaudojimas pagal vykdomas funkcijas, yra mažesnis pagal visus valstybės funkcinės klasifikacijos kodus, išskyrus „3“ (žr. 3 priedas).

14. Plėtojant vaikų ir paauglių užimtumą iš biudžeto išlaikomos 5 papildomo ugdymo įstaigos, kultūros veiklos plėtrai ir jos vaidmens bendruomenės gyvenime stiprinimui iš biudžeto išlaikomos 5 įstaigos.

Iš Marijampolės savivaldybės biudžeto 2017 m. išmokėta kompensacijų mažas pajamas gaunantiems šeimoms už patalpų šildymą, už karštą vandenį, už šaltą vandenį 439,1 tūkst. Eur.

Už lengvatinių keleivių vežimą išmokėta iš viso 385,6 tūkst. Eur.

5 pav. Marijampolės savivaldybės 2017 m. Biudžeto išlaidos pagal ekonominę klasifikaciją (proc.)

Šaltinis- Marijampolės savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2017-12-31 ataskaita (forma Nr.2-sav..)

15. Didžiausia dalis biudžeto lėšų skiriama darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui (45 proc.). Palyginus su 2016 m. šios išlaidos išaugo 6 925,1 tūkst. Eur. Pagrindinės priežastys - padidėjusi minimali mėnesinė alga, valstybės tarnautojams krizės laikotarpiu sumažinto darbo užmokesčio išmokėjimas, darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, minimalių tarnybinių koeficientų padidėjimas ir kultūros darbuotojų darbo užmokesčio padidėjimas.

5 pastebėjimas. Planuotų asignavimų nepanaudojimas pagal programas ir funkcijas parodo išlaidų planavimo trūkumus. Aiškinamajame rašte prie Marijampolės savivaldybės biudžeto įvykdymo ataskaitos už 2016 metus asignavimų nepanaudojimo pagal programas ir pagal funkcijas analizė neatlikta, todėl negalima galutinai įvertinti išlaidų planavimo rezultatyvumo. Savivaldybės administracijos programoms vykdyti 2017 metais panaudota 98,9 % patvirtintų biudžeto asignavimų arba 667,4 tūkst. Eur mažiau nei buvo planuota (su patikslinimais).

2. SAVIVALDYBĖS SKOLOS

16. Savivaldybės skola 2017 metų pabaigoje sudarė 12 314,8 tūkst. Eur ir, palyginti su 2016 m., sumažėjo 6 082,5 tūkst. Eur. Savivaldybės paimtų paskolų likutis per 2017 metus sumažėjo 463,7 tūkst. Eur. Savivaldybės biudžetinių įstaigų įsiskolinimai per 2017 metus sumažėjo 5 618,8 tūkst. Eur. Savivaldybė 2017 metais laikėsi teisės aktuose nustatytų skolinimosi limitų ir skolinimosi tvarkos.

2.1. Savivaldybės mokėtinios ir gautinos sumos

17. 2017-12-31 **Savivaldybės mokėtinios sumos** iš biudžeto lėšų yra 12 314,8 tūkst. Eur: 7 694,9 tūkst. Eur paskola, 3 108,3 tūkst. turto įsigijimo išlaidos, 1 082,3 tūkst. Eur prekės ir paslaugos, 222,4 tūkst. Eur socialinės išmokos, 191,4 tūkst. Eur darbo užmokestis ir socialinis draudimas, 15,5 tūkst. Eur kitos išlaidos.

Debetinis Savivaldybės įsiskolinimas 2017 – 12 - 31 – 206,3 tūkst. Eur. 2017-12-31 palyginus su 2016-12-31 Savivaldybės debetinės skolos padidėjo 32,4 tūkst. Eur.

6 Pastebėjimas. Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenys atitinka buhalterinės apskaitos duomenis.

Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys atitinka teisės aktų nuostatas, reglamentuojančias jų formą ir sudarymą.

2.2. Skolinimosi rodikliai

18. Savivaldybių skolinimosi limitus nustato Lietuvos Respublikos Seimas, o Lietuvos Respublikos Vyriausybė - savivaldybių skolinimosi taisyklės.

Marijampolės savivaldybė neviršijo Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinto įstatymu⁵ 13 str. 1 d. nustatytų skolinimosi limitų. Tarybos 2017 m. liepos 31 d. sprendimu Nr. 1-210 „Dėl leidimo imti ilgalaikę paskolą“ buvo nutarta imti 740, tūkst. Eur ilgalaikę paskolą, Marijampolės savivaldybės vykdomiems investiciniams projektams kofinansuoti.

Savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. DV-1464 viešųjų pirkimų nuolatinei komisijai pavesta atrinkti banką palankiausiomis sąlygoms paskolai gauti. Komisija vykdė apklausą, pagal bankų apklausos sąlygas, ilgalaikiai paskolai gauti.

Pasirašyta paskolos kreditavimo sutartis 2017-12-12 su AB Šiaulių banku 740,0 tūkst. Eur sumai. Kreditas buvo suteiktas investiciniams projektams kofinansuoti.

Savivaldybės 2017 m. gruodžio 31 d. skola kredito įstaigoms yra 7 694,9 tūkst. Eur ir sudaro 26,9 proc. 2017 m. planuojamų pajamų savarankiškomis funkcijoms vykdyti. Įsiskolinimai kredito įstaigoms per 2017 m. nepadidėjo.

7. Pastebėjimas. Savivaldybės finansiniai įsipareigojimai bankams mažėja, ženkliai sumažėjo įsiskolinimas tiekėjams už atliktus darbus. Savivaldybė laikėsi 2017 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo nuostatų, nes Savivaldybės 2018 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinios sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) yra mažesnis už 2017 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti).

2.3. Savivaldybės priimti skoliniai įsipareigojimai

19. Savivaldybių skolinimasis reglamentuojamas Vietos savivaldos ir Biudžeto sandaros įstatymais, atitinkamų metų valstybės biudžeto ir 2017 savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu ir Savivaldybių skolinimosi taisyklėmis¹⁴.

Pagal minėtus teisės aktus, savivaldybių skolą sudaro ne visi buhalterinėje apskaitoje apskaitomi įsipareigojimai ar pradelsti mokėjimai ūkio subjektams, o tik tie skoliniai įsipareigojimai, kurie priimti, bet dar neįvykdyti, grąžinant kreditoriams lėšas, pasirašius paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus.

Nustatėme, kad savivaldybės vardu priimti ir negrąžinti finansiniai įsipareigojimai 2017 m. gruodžio 31 d. pagal su bankais sudarytas Administratoriaus kredito sutartis dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančių butų atnaujinimo (modernizavimo) daugiabučiuose gyvenamuose namuose 393,6 tūkst. Eur neatskleisti Skolinių įsipareigojimų 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje ir neparodo tikro savivaldybės priimtų ir negrąžintų skolinių įsipareigojimų 2017 m. gruodžio 31 d. likučio.

Įvertinus savivaldybės atliktus mokėjimus (paskolų ir palūkanų sumos) ir savivaldybės vardu sudarytų sutarčių nuostatas, vadovaujantis įstatymo¹⁵ apibrėžiama „paskolos“ sąvoka ir 17-uju VAFAS, pagal savo turinį ir esmę laikytinos savivaldybės paskolos sutartimis.

8. Pastebėjimas. Savivaldybės skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinėje 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 3-sav.–metinė) pateiktus duomenis nustatyta, kad savivaldybės skolos dydis neparodo tikrųjų savivaldybės finansinių įsipareigojimų, nes savivaldybės administracijos vardu priimti ir negrąžinti 393,55 tūkst. Eur finansiniai įsipareigojimai pagal kredito sutartis dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančių butų atnaujinimo (modernizavimo) neparodyti savivaldybės skolinių įsipareigojimų ataskaitoje.

20. Savivaldybės 2016-12-31 negrąžintų paskolų likutis – **8 158,6** tūkst. Eur, Savivaldybės 2017-12-31 negrąžintų paskolų likutis – **7 694,9** tūkst. Eur, iš jų¹⁶:

➤ vidaus paskolos savivaldybės vardu 7 694,9 tūkst. Eur (ilgalaikės paskolos), iš jų 5 722,0 tūkst. Eur projektams finansuojamiems iš ES lėšų;

➤ per 2017 metus negrąžintų ilgalaikių paskolų likutis sumažėjo 463,7 tūkst. Eur.

Per 2017 m. Marijampolės savivaldybė gavo paskolų už 837,3 tūkst. Eur, grąžinta 1301,0 tūkst. Eur banko paskolų ir sumokėta palūkanų 98,7 tūkst. Eur.

Prisiimtų įsipareigojimų pagal garantijas ir laidavimo dokumentus dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių paskolų – 0,0 tūkst. Eur.

Savivaldybės 2017-12-31 negrąžintos paskolos pateikiamos 4 priede.

Marijampolės savivaldybės paskolų likučiai tendencingai didėjo 2013-2015 metais. Kasmet buvo gaunamos iš kredito įstaigų vis didesnės ilgalaikės paskolos investicijų projektams finansuoti. Nuo 2015 m. pastebimas paskolų mažėjimas.

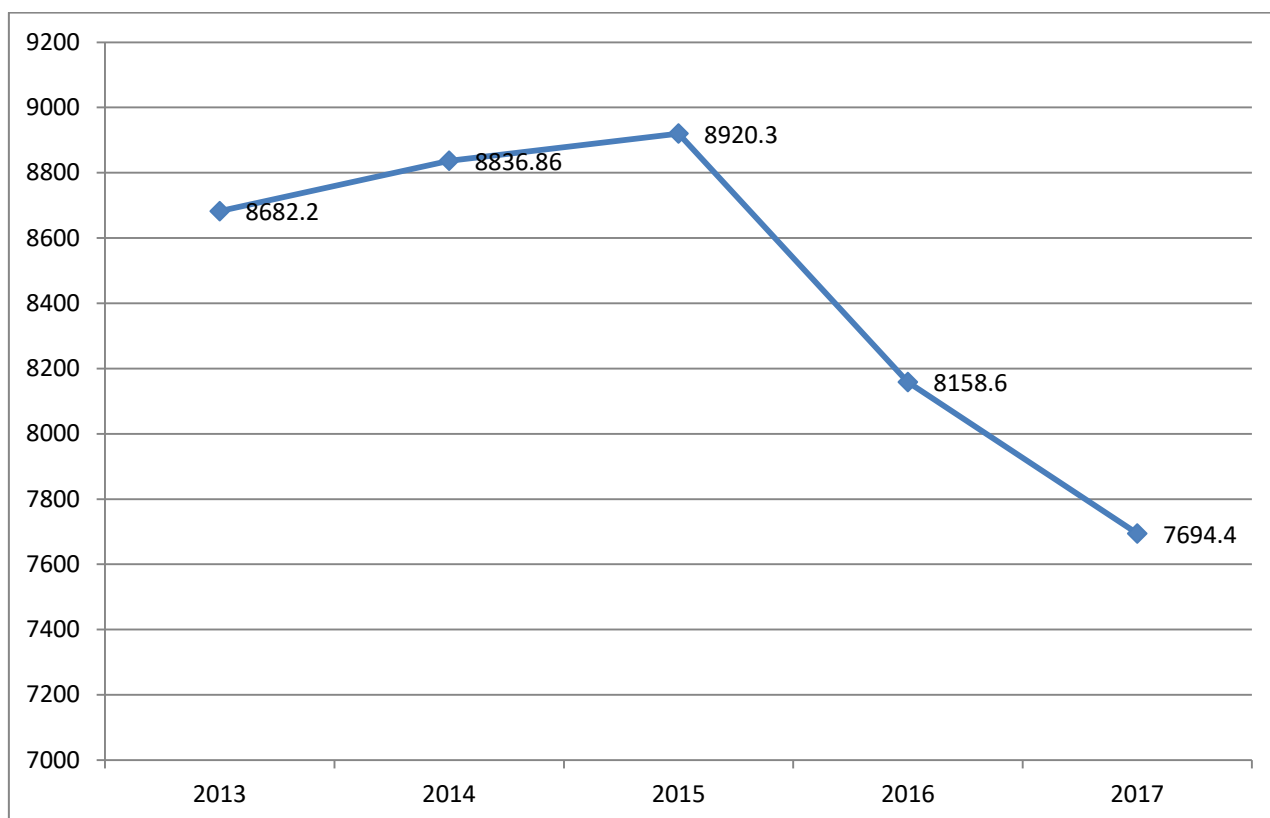
Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyti skolinimosi limitai nebuvo viršyti.

¹⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“. 2004-03-26 Nr.345 (su vėlesniais pakeitimais)

¹⁵ Lietuvos Respublikos Valstybės skolos įstatymas. 1996-08-22 Nr.I-1508 (su vėlesniais pakeitimais) 2 str. 6d.

¹⁶ Skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė 2017-12-31 suvestinė (Forma Nr. 3-sav.).

6 pav. Marijampolės savivaldybės 2015-2017 m. paskolų likučiai (tūkst. Eur)

3. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINYS

3.1. Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaita

21. Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 1-sav.) neatitikimų nenustatėme.

3.2. Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitų rinkinys

22. Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos nuomone, savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2017 m. ataskaita (forma Nr. 2-sav.) bei planų ir programų sąmatų įvykdymo suvestinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais parengtos ir pateiktos pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius savivaldybių biudžeto ataskaitos sudarymą ir duomenų pateikimą.

3.3. Savivaldybės biudžetinių įstaigų biudžeto išlaidų ataskaitų rinkiniai

23. Audito metu reikšmingų klaidų, teisės aktų pažeidimų ir neatitikimų, galinčių turėti įtakos biudžeto išlaidų ataskaitų rinkiniams, nenustatyta. Audituotų įstaigų 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai parengti pagal teisės aktų reikalavimus ir visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi visas įvykusias ūkines operacijas ir sąskaitų likučius.

4. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINYS

4.1. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio vertinimas

24. Administracijos direktorius savivaldybės tarybos įpareigotas¹⁷ privalo patvirtinti Savivaldybės biudžetinių įstaigų metinius finansinių ataskaitų rinkinius. 2017 metų finansinių ataskaitų rinkiniai buvo patvirtinti 2018 m. birželio 25 d.¹⁸ Nepriklausomų auditorių audituoti savivaldybės kontroliuojamų uždaruųjų akcinių bendrovių rinkiniai patvirtinti Administracijos direktoriaus įsakymu¹⁹. Viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų ataskaitų rinkiniai neaudituoti.

25. Konsolidavimas vykdomas sudedant finansinių ataskaitų atitinkamus straipsnius ir eliminuojant konsoliduojamų subjektų tarpusavio ūkines operacijas ir jų rezultatus. Parengtą 2017 m. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį tikrinome ir analizavome šiais aspektais: ataskaitų loginius ryšius, pateiktas sumas, ar pateikta visa reikiama informacija, pateiktų duomenų ženklus, duomenų išeliminavimą, turto paskirtis, finansavimo šaltinius.

Atlikus Finansinių ataskaitų rinkinio informacijos apie nuosavybės dalies, tarpusavio sandorių eliminavimo, nederintų operacijų, rankinių įrašų peržiūrą, nustatėme, kad atskleista visa viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartuose (VSAFAS) reikalaujama informacija. Pagal koregavimo žurnalo įrašų duomenis nustatyta - iš viso atlikta 10 koreguojančių įrašų. Pagal Finansų ministerijos Konsolidavimo metodikos²⁰ 65 punktą, kiekvienas konsolidavimo įrašas

¹⁷ Marijampolės savivaldybės tarybos 2015 m. gegužės 25 d. sprendimo Nr. 1-27 „Dėl įgaliojimų, priskirtų paprastajai tarybos kompetencijai, perdavimo Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriui“ 1.1. punktas

¹⁸ Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2018-06-25 įsakymai nuo Nr.DV-1116 iki DV-1124 ir nuo DV-1127-1169

¹⁹ Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2018-04-16 įsakymas Nr.DV-555 „Dėl uždaruųjų akcinių bendrovių 2017 metų metinių finansinių ataskaitų rinkinių tvirtinimo“

²⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. balandžio 19 d. įsakymas Nr. 1K-152 (2017 m. vasario 24 d. įsakymo Nr. 1K-66 redakcija) „Dėl viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo“

pagrindžiamas konsolidavimo įrašo pažyma (VSAKIS – žurnalo įrašo pažyma). Visiems koreguojantiems įrašams yra pateiktos pateisinančios pažymos dėl rankinių įrašų.

Pagal Biudžeto ir finansų skyriaus pateiktas konsolidavimo kontrolės bei konsoliduotųjų ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaitas neištaisytų klaidų nenustatėme.

9. Pastebėjimas. Vadovaujantis VSS tarpusavio sandorių suderinimo pažyma, daroma išvada - Savivaldybės 2017 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys pateiktas suderinus visus sandorius. Pagal derinimo ir eliminavimo ryšius rinkinys yra korektiškas.

4.2. Dėl žemesniojo lygio finansinių ataskaitų

26. Įvertinę audituotų įstaigų 2017 metų finansinių ataskaitų rinkinių duomenis, dėl jų teisingumo pareiškėme 3 besąlyginių, 2 sąlygines nuomones (žr. 6 priedas).

4.2.1. Kelių (gatvių) apskaita

27. Savivaldybės administracijos Finansinės būklės ataskaitos 2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis A.II.3 „Infrastruktūra ir kiti statiniai“ likutis 93 870,86 tūkst. Eur, iš jų 48 667,1 tūkst. Eur, t.y. 51,8 proc. likutį sudaro vietinės reikšmės keliai ir gatvės.

Kelių (gatvių) sąraše patvirtinta 1024 vnt. kelių (gatvių), teisinė kelių registracija atlikta 302 vnt. kelių (gatvių) tai sudaro 29,5 proc. visų kelių (gatvių). 2017 metais teisiškai įregistruota 79 vnt. kelių (gatvių).

Pastebėtina, kad 322 pavadinimai kelių (gatvių) įvertinta 1 Eur verte, nes savivaldybė įtraukdama juos į apskaitą neturėjo duomenų apie minėtų kelių vertę. Daugiausia tokių kelių įvertintų 1 Eur yra Liudvinavo ir Marijampolės seniūnijose.

Marijampolės savivaldybės tarybos 2017-12-18 sprendimu Nr. 1-330 „Dėl Marijampolės savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašo patvirtinimo“ vietinės reikšmės kelių sąraše yra partvirtinta 854,386 km. kelių.

Marijampolės savivaldybės apskaitos registre 2017-12-31 užregistruota 853,64 km. kelių (gatvių) (paklaida dėl apvalinimo). Palyginus tarybos sprendimu patvirtintų kelių (gatvių) sąrašą ir apskaitos registruose, esančių kelių ir gatvių pavadinimus, jų ilgį neatitikimų nenustatyta.

Vietinės reikmės automobilių kelių 2017 m. statistinėje ataskaitoje TK-02 (metinė) nurodytas kelių ilgis yra 1186,6 km. Tarybos sprendime įtraukti tie keliai, kurie nuolatos prižiūrimi ir jame nėra sodų bendrijų kelių, o statistinėje ataskaitoje šie keliai įtraukti.

10. Pastebėjimas.

Savivaldybės administracijos Apskaitos politikoje nėra nustatytas ilgalaikio turto registravimas 1 Eur simboline verte. Teisės aktais numatyta dėl turto vertės nustatymo ar vertinimo.

Savivaldybės administracijos nėra nustatytas ilgalaikio turto registravimas 1 Eur simboline verte. Be to, teisės aktais numatyta dėl turto vertės nustatymo ar vertinimo.

Vadovaujantis Finansų ministro įsakymu patvirtintų Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių 19 str., subjekto vadovas gali paskirti atsakingą asmenį (-is) arba sudaryti nuolatinę ar laikiną komisiją, kurie 19.9. str. „nustato turto tikrąją vertę VSAFAS nurodytais atvejais arba subjekto vadovo pavedimu”.

Vadovaujantis Finansų ministro įsakymu patvirtintų Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių 13.5. str. subjekto vadovas ar jo pavedimu kitas asmuo atlieka funkcijas, susijusias su inventorizacijos atlikimu, 13. 5. 2. str. „priima sprendimą dėl inventorizacijos metu rasto turto vertės nustatymo ar vertinimo, inventorizacijos metu rastų trūkumų

išieškojimo ir inventORIZACIJOS rezultatų registravimo buhalterinėje apskaitoje per 15 darbo dienų nuo inventORIZACIJOS pabaigos”.

4.2.2. Per vienus metus gautinos sumos

28. 2017 m. savivaldybės per vienerius metus gautinos sumos sudarė 4 360,17 tūkst. Eur. Per metus padidėjo 83,42 tūkst. Eur. Didžiausią šios sumos dalį sudarė sukauptos gautinos sumos – 1 538,91 tūkst. Eur. (35,3 proc.), iš jų gautinos sumos už suteiktas paslaugas – 1 277,21 tūkst. Eur (iš jų , gautini mokesčiai – 865,12 tūkst. Eur.

Didžiausią dalį sukaupiose gautinose sumose sudaro savivaldybės išdo sukauptos gautinos sumos – 1 289,07 tūkst. Eur.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai turėjo priskaičiavę 4,08 tūkst. Eur gautinų sumų nuvertėjimo. 2016 m. ši suma buvo 4,17 tūkst. eurų. Nuvertėjimo sumos – tai savivaldybės vaikų lopšelių–darželių nuvertintos gautinos už suteiktas paslaugas sumos, kurių nėra tikimybės atgauti ir kurias dar nėra pagrindo iškelti į užbalansines sąskaitas. (Vaikų lopšelis-darželis „Pasaka“ – 2,61 tūkst. Eur, vaikų lopšelis-darželis „Šaltinėlis“ – 0,95 tūkst. Eur, Vaikų lopšelis-darželis „Vaivorykštė“ – 0,17 tūkst. Eur ir kitos įstaigos).

Marijampolės savivaldybės administracijos FBA pateikti per vienus metus gautinų sumų likutis sutampa su DK likučiais.

4.2.3. Įsipareigojimai

29. Iš visų savivaldybės įsipareigojimų (16374,71 tūkst. Eur) 37,5 proc. sudaro finansiniai skoliniai įsipareigojimai: paskolos (8088,44 tūkst. Eur, iš jų savivaldybės administracijos - 393,55 tūkst. Eur ir savivaldybės išdo – 7694,89 tūkst. Eur), kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (59,84 tūkst. Eur) ir ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis – 29,94 tūkst. Eur (pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015m. rugpjūčio 29 d. nutarimą Nr. 903 „Dėl Lietuvos Respublikos asmenų, kuriems už darbą apmokama iš valstybės ar savivaldybės biudžeto lėšų, ekonomikos krizės neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio (atlyginimo) dalies grąžinimo įstatymo įgyvendinimo“ priskaičiuota grąžintinų lėšų suma), ilgalaikiai atidėjiniai (3,70 tūkst. Eur), ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis – 5,4 tūkst. Eur. P

Savivaldybės administracijos apskaitoje parodyta 393,55 tūkst. Eur paskola yra skirta daugiabučių namų modernizavimo programai.

30. Mokulų pagrindinė mokykla 2017 metais suformavo 5,55 tūkst. Eur ilgalaikį atidėjinį, nes vienam darbuotojams dėl profesinės ligos mokamas žalos atlyginimas, kuriam mokėjimo terminas nustatytas iki gavėjo mirties. Kitą atidėjinį apskaitė savivaldybės administracija (3,55 tūkst. Eur) dėl pradelsto negrąžinto neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio.

31. Palyginus Mokėtinų ir gautinų sumų 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 4) atvaizduotas sumas su KFAR pagal 2017 m. gruodžio 31 d. duomenis FBA E "Įsipareigojimai" E.I "Ilgalaikiai įsipareigojimai" ir E.II "Trumpalaikiai įsipareigojimai" nustatyta, kad ataskaitose parodyta tokie įsipareigojimai: E.I.1 "Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai" - 6 912,16 tūkst. Eur., E.II.2 "Ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis" - 1 206,22 tūkst. Eur, II.7 "Mokėtinų socialinės išmokos" – 816,34 tūkst. Eur, E.II.9 tiekėjams mokėtinų sumos – 4 544,19 tūkst. Eur. E.II.11 "Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai – 510,56 tūkst. Eur. Viso 16 374,71 tūkst. Eur, kurie parodyti ir formoje Nr. 4 (Skirtumas tarp įsipareigojimų atvaizduotų KFAR FBA (16 374,71 tūkst.Eur) ir Mokėtinų ir gautinų sumų 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 4) parodytų (12 314,8 tūkst. Eur) yra 4 059,91tūkst. Eur. Skirtumą sudaro sukauptos mokėtinų sumos, įsiskolinimai teikėjams iš nebiudžetinių lėšų, VšĮ įsipareigojimai, savivaldybės administracijos šalpos išmokų, išmokų vaikams kreditinis įsiskolinimas ir kt. bei neįtrauktas į Forma Nr.4 savivaldybės 393,55 tūkst. Eur finansinis įsipareigojimas už renovuotus savivaldybės būstus.

4.2.4. Pastebėjimai viešojo sektoriaus subjektuose

32. Viešojo sektoriaus subjektai tvarkydami apskaitą ir sudarydami finansinių ataskaitų rinkinį turi vadovautis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau VSAFAS) ir įstaigos vadovo parinkta apskaitos politika, siekiant, kad finansinės ataskaitos atitiktų kiekvieno taikytino VSAFAS reikalavimus. Peržiūrėjus apskaitos politikoje pateiktus galimų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių registravimo buhalterinėje apskaitoje detalius nurodymus, reikalingus tvarkant buhalterinę apskaitą pagal kaupimo principą, nustatyti šie trūkumai:

- Marijampolės socialinis pagalbos centro aiškinamasis raštas parengtas nesivadovaujant VSAFAS, aiškinamajame rašte neatskleista informacija apie turtą, gautą pagal panaudos sutartis, kaip to reikalauja 19-ojo VSAFAS²¹ 62 punkto nuostatos. Šiame standarte nurodoma, kad panaudos gavėjas aiškinamajame rašte turi nurodyti pagal panaudos sutartis gauto turto vertę pagal turto grupės paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, panaudos laikotarpį, kitą svarbią informaciją apie panaudos sutartis.

- Sasnavos pagrindinės mokyklos aiškinamajame rašte neatskleista informacija:

1. Įstaiga nepaaiškino reikšmingų finansinių ataskaitų straipsnių pokyčių, nesivadovauta 2-ojo VSAFAS „Finansinės būklės ataskaita“ 51 punkto, 3-ojo VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“ 33 punkto, 6-ojo VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“ 15 punkto nuostatomis – jei ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų straipsnių sumos, palyginti su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, reikšmingai pasikeitė, turėtų būti nurodomos tokių pasikeitimų priežastys.

2. Nepateikta informacija, kiek darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų sudaro darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų etatų sąrašą nurodytiems darbuotojams ir kiek – kitiems darbuotojams, t. y. dirbantiems pagal terminuotas, autorines ir panašias darbo sutartis, ir kiek tokių darbuotojų yra, nesivadovauta 11-ojo²² VSAFAS 19 punkto nuostatomis ir t.t.

3. Neatskleista informacija apie turtą, gautą pagal panaudos sutartį, kaip to reikalauja 19-ojo VSAFAS²³ 62 punkto nuostatos. Šiame standarte nurodoma, kad panaudos gavėjas aiškinamajame rašte turi nurodyti pagal panaudos sutartis gauto turto vertę pagal turto grupės paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, panaudos laikotarpį, kitą svarbią informaciją apie panaudos sutartis

33. Atlikus auditus nustatyta:

- Lopšelis – darželis „Rūta“ Nustatyta, kad padaryti neteisingi buhalteriniai įrašai. Sąskaitos „kitų paslaugų“ įsigijimas buvo apskaitytos subsąskaitoje 8704005 „ kitų komunalinių paslaugų sąnaudos“, o turėjo būti apskaitytos subsąskaitoje 8712001 „kitų paslaugų“ sąnaudos. Tačiau reikšmingos įtakos veiklos rezultatų ataskaitoje neturi.

- Marijampolės socialinis pagalbos centras 2017 metų gruodžio mėnesį išmokėjo darbuotojams 100 proc. pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio premijas – priskaičiuota suma 79,0 tūkst. Eur, tačiau negavus asignavimų liko neapmokėta darbdavio socialinio draudimo įmokų – 28,0 tūkst. Eur, dėl to susidarė kreditinis įsiskolinimas. Centras nesilaikė Lietuvos Respublikos 2017 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatymo²⁴ nuostatų, nes 2018 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos) yra didesnis 30,7 tūkst. Eur negu 2017 m. sausio 1 d. įsiskolinimas.

²¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gegužės 14 d. įsakymas Nr. 1K-176 „19-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys.“

²² Lietuvos respublikos Finansų ministro 2009-12-24 įsakymas Nr. 1K-490 „Dėl finansų ministro 2008 m. vasario 8 d. įsakymo Nr. 1K-059 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 11-ojo standarto patvirtinimo“ pakeitimo;

²³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gegužės 14 d. įsakymas Nr. 1K-176 „19-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys;“

²⁴ Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo 2016-12-22 įstatymas Nr. XIII-177, 13 str. 3 d.

- Audito metu, Sasnavos pagrindinė mokykloje išanalizavus apskaitos registruose nurodytas gautinas ir mokėtinas sumas, nustatyta, kad Mokėtinų ir gautinų sumų 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr.4) nurodyti likučiai metų pradžioje ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sutampa su apskaitos registru (2017-12-31) duomenimis. Mokėtinų sumos (kreditiniai įsipareigojimai) –sudaro iš viso 3320,09 Eur. Iš to skaičiaus įsiskolinimas už įsigytą ilgalaikį turtą 3300 Eur ir įsiskolinimas socialinio draudimo įmokų -20,09 Eur, o 2016-12-31 sudarė 1391,76 Eur, tai yra padidėjo 1928,33 Eur. lyginant su praėjusiu laikotarpiu. Darytina išvada kad Mokykla nesilaikė 2017 metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatymo nuostatų.

5. SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMAS, NAUDOJIMAS IR DISPONAVIMAS JAIS

34. 2017 metais, atlikus šešių asignavimų valdytojų auditus, dėl turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo pareikštos visos sąlyginės nuomonės (6 priedas). Valstybės ir savivaldybių turto valdymo ir disponavimo juo įstatymo 9 straipsnyje nustatyta, kad savivaldybės turtas turi būti valdomas, naudojamas ir juo disponuojama vadovaujantis , visuomeninės naudos, efektyvumo, racionalumo ir viešosios teisės principais.

5.1. Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervas

35. Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervui patvirtinta 16,4 tūkst. Eur, faktiškai gauta ir panaudota 16,35 tūkst. Eur arba 99,7 proc. planuotų asignavimų. Lėšos naudojamos pagal paskirtį. Vadoovaujantis patvirtinta tvarka²⁵ 13 fizinių asmenų: 4 gydymo išlaidoms padengti (6,0 tūkst. Eur), 2 gyvenamojo namo remontui (1,35 tūkst. Eur), 6 asmens nukentėjusiems nuo gaisro (5,7 tūkst. Eur), 1 asmeniui patirtiems nuostoliams likviduoti (3,3 tūkst. Eur).

Lėšos panaudotos pagal nustatytą tvarką neviršijant direktoriaus rezervo lėšų.

5.2. Savivaldybės mero fondas

36. Lėšos panaudotos: 0,71 tūkst. Eur šventėms ir sukaktims, 7,25 tūkst. Eur dalykiniais susitikimams, 1,1 tūkst. Eur informacijos sklaidimui

Atlikus audito procedūras įsitikinome, kad 2017 metais savivaldybės mero fondo lėšos 9,06 tūkst. Eur arba 99,6 proc. panaudotos pagal nustatytą tvarką neviršijant bendrų savivaldybės reprezentacijai skirtų lėšų.

5.3. Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų panaudojimas

37. Patikrinimo metu reikšmingų klaidų, teisės aktų pažeidimų, galinčių daryti įtaką 2017 metų ataskaitai apie Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų panaudojimą ir atliktus darbus bei Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitai, nenustatyta.

²⁵ Marijampolės savivaldybės tarybos 2013 m. sausio 28 d. sprendimo Nr.1-14 „Dėl Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšų naudojimo tvarkos patvirtinimo“, Marijampolės savivaldybės tarybos 2017 m. spalio 30 d. sprendimo Nr. 1-266 „Dėl Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšų naudojimo tvarkos patvirtinimo“

38. Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšos paskirstytos vadovaujantis Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. DV-379 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudarytos Marijampolės savivaldybės vietinės reikšmės kelių, gatvių, šaligatvių, automobilių stovėjimo aikštelių tvarkymo ir saugaus eismo priemonių diegimo Kelių priežiūros ir plėtros programos ir savivaldybės biudžeto lėšomis atrinkimo ir eiliškumo nustatymo darbo grupės 2017 m. kovo 29 d. protokolu Nr. Ip-7:

Iš 2017 m. Kelių priežiūros ir plėtros programos (toliau- KPPP) lėšų gauta 13 360,0 tūkst. Eur, iš jų kelių (gatvių) priežiūros ir remonto darbams – 1 694,5 tūkst. Eur, investicijų projektams tikslinių lėšų - 465,5 tūkst. Eur, dėl projekto „Rail Baltica“ įgyvendinimo atliktiems darbams apmokėti – 11 200,0 tūkst. Eur.

KPPP lėšos buvo naudojamos asfaltbetonio dangų duobėms užtaisyti, ištisinio asfaltavimo darbams, gatvių su žvyro danga remontui, greideriavimui, gatvių dangų ženklavimui, kelių (gatvių) rekonstravimo ir kapitalinio remonto darbams, pėsčiųjų takų bei šaligatvių remontui ir kt.

Tikslinėmis lėšomis apmokėta už su projekto „Rail Baltica“ įgyvendinimu susijusius atliktus dviejų lygių sankryžų su geležinkeliu Aušros g. rekonstravimo darbus - 1310,0 tūkst. Eur, dviejų lygių sankryžų su geležinkeliu Gedimino g. rekonstravimo darbus - 2859,0 tūkst. Eur ir dviejų lygių sankryžos P. Armino g. (sankirta su geležinkeliu) rekonstravimo darbus - 2786,0 tūkst. Eur. Iš viso panaudota 6955,0 tūkst. Eur.

Lėšos panaudotos pagal finansavimo sutartis, jose nurodytiems darbams ir paslaugoms apmokėti. 2017 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitos parengtos pagal teisės aktų reikalavimus ir visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi visas įvykusias ūkines operacijas.

5.4. Audito rezultatai savivaldybės biudžetinėse įstaigose

Pagrindinių audito procedūrų atlikimui atrinkome: Savivaldybės administraciją, Lopšelis darželis „Rūta“, Marijampolės mokykla – darželis „Želmenėliai“, Sasnavos pagrindinė mokykla, Marijampolės socialinis pagalbos centras, VšĮ Marijampolės pirminis sveikatos centras, UAB „Marijampolės butų ūkis“.

5.4.1. Darbo užmokestis ir socialinis draudimas

39. Pasikeitus valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui²⁶ vertinome kaip biudžetinėse įstaigose pareigybės - vyr. buhalterio, direktoriaus pavaduotojų administracijai ir ūkiui, ūkvedžio, ūkio skyriaus vedėjo ir kitų suskirstytos į pareigybių lygius, darbuotojams nustatytos pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai.

40. Atlikus auditus, pateikti šie pastebėjimai:

40.1. Nustatyta, kad tai pačiai pareigybei nustatomi skirtingi darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai.

40.2. Nustatyta, kad darbuotojų darbo apmokėjimo sistemoje (mokykla – darželis „Želmenėliai“:

- nedetalizuoti pareiginės algos pastoviosios dalies nustatymo kriterijai (veiklos sudėtingumas, darbo krūvis, atsakomybės lygis, papildomų įgūdžių ar*

²⁶ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas, 2017-01-17 Nr.XIII-198

svarbių einamoms pareigoms žinių turėjimas), kuriais vadovaujantis būtų nustatomas vienas ar kitas įstatymu patvirtintas koeficiento dydis.

- *neapibrėžtas D lygio pareigybės darbo užmokesčio dydis.*

40.3. VŠĮ Marijampolės pirminiame sveikatos centre nustatyta šie trūkumai susiję su darbo užmokesčio sritimi:

- PSPC taikoma vyriausiojo gydytojo įsakymu²⁷ patvirtinta darbuotojų darbo užmokesčio tvarka, bei nuo 2017 m. lapkričio 16 d. vyriausiojo gydytojo įsakymu²⁸ patvirtinta Darbo apmokėjimo sistema prieštarauja Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu²⁹ patvirtintiems Valstybės ir savivaldybių viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų sveikatos priežiūros ir farmacijos paslaugas teikiančių darbuotojų (išskyrus vadovų ir jų pavaduotojų) darbo užmokesčio nustatymo kriterijams.

- PSPC veikianti darbo užmokesčio apskaičiavimo sistema yra ydinga. Todėl sudaromos prielaidos įstaigos lėšas, skirtas darbo užmokesčiui, naudoti neefektyviai.

- PSPC darbuotojų atlyginimai nustatomi tarifkacinuose sąrašuose. Tačiau, tvirtinant Darbo apmokėjimo tvarkas³⁰, šių sąrašų forma ir turinys nenustatyti ir nepatvirtinti.

- Peržiūrėjus VŠĮ Marijampolės pirminės sveikatos vyr. gydytojos įsakymą³¹ kuriuo patvirtinti darbuotojų tarifkaciniai sąrašai, bei įsakymą³², nustatėme, kad vienodoms pareigybėms nustatytas skirtingo dydžio atlyginimas.

5.4.2. Viešieji pirkimai

2017 m. gegužės 2 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė įstatymą Nr. XIII-327³³, kuriuo pakeitė ir nauja redakcija išdėstė Viešųjų pirkimų įstatymą Nr. I-1491. Naujasis įstatymas įsigaliojo nuo 2017 m. liepos 1 d.

41. Atlikus audito procedūras nustatyta atvejų, kad įstaigos yra atlikę tik automobilių remonto ir priežiūros paslaugų viešąjį pirkimą, kuris neapima prekių pirkimo. Nepaisant to, įstaigos pirkė prekes, skirtas automobilių remontui ir priežiūrai, ir tai reiškia, kad tokiu būdu šias prekes įsigydami pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymą.

42. Nustatyta, kad prekės yra perkamos nesilaikant Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų, t.y. nuperkamos aukštesne negu rinkos kaina.

5.4.3. Transporto naudojimas

²⁷ VŠĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centro vyr. gydytojos 2014-10-01 įsakymas Nr. V-99 “Dėl darbo užmokesčio tvarkos tvirtinimo”

²⁸ VŠĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centro vyr. gydytojos 2017-11-16 įsakymas Nr. V-111 “Dėl darbo apmokėjimo sistemos”

²⁹ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014-11-25 įsakymas Nr. V-1228 “Dėl valstybės ir savivaldybių viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų sveikatos priežiūros ir farmacijos paslaugas teikiančių darbuotojų (išskyrus vadovų ir jų pavaduotojų) darbo užmokesčio nustatymo kriterijų patvirtinimo”

³⁰ VŠĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centro vyr. gydytojos 2014-10-01 įsakymas Nr. V-99 “Dėl darbo užmokesčio tvarkos tvirtinimo”

VŠĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centro vyr. gydytojos 2017-11-16 įsakymas Nr. V-111 “Dėl darbo apmokėjimo sistemos”

³¹ VŠĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centro vyr. gydytojos 2016-12-20 įsakymas Nr. V-95 “Dėl darbuotojų tarifkacinių sąrašų patvirtinimo”

³² VŠĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centro vyr. gydytojos 2017-07-31 įsakymas Nr. V-61 “Dėl darbuotojų pagrindinio darbo užmokesčio didinimo”

³³ Lietuvos Respublikos 2017-05-02 Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymas Nr. XIII-327

43. PSPC nesilaikė vyr. gydytojos įsakymo³⁴ dėl sanitarinių lengvųjų automobilių naudojimo ir saugojimo tvarkos patvirtinimo reikalavimų. Pagal pateiktus kelionės lapus negalėjome įsitikinti, kad transporto priemonės naudojamosi tik tarnybos tikslams, nes neaiškiai pildomi kelionės lapai, nurodomi maršrutai nuo vieno miesto iki kito, nedetalizuojami kur konkrečiai buvo važiuojama, nenurodant kelionės tikslo; degalai pilami savaitgaliais, arba tomis dienomis, kai automobilis pagal kelionės lapą nepajudėjo iš saugojimo vietos. Be to nustatėme, kad PSPC trūksta kelionės lapų pildymo teisingumo kontrolės (ne visuose kelionės lapuose nurodoma išvykimo ir grįžimo laikas, kelionės lapuose nepakanka informacijos apie maršrutus, vykusius asmenis).

5.4.4. Inventorizacija

44. *Inventorizacija* yra svarbiausia kontrolės procedūra, užtikrinanti finansinių ataskaitų duomenų teisingumą, todėl svarbu, kad įstaigos vadovautųsi teisės aktais, reglamentuojančiais inventorizacijos atlikimo procesą. Inventorizacija – tai turto ir įsipareigojimų patikrinimas ir jų faktiškai rastų likučių palyginimas su buhalterinės apskaitos duomenimis. Tinkamai, t. y. pagal teisės aktus atlikta inventorizacija užtikrintų apskaitos duomenų teisingumą, padėtų įvertinti turto būklę, galėtų užkirsti kelią turto grobstymui, nustatyti vidaus kontrolės priemonių trūkumus.

Pagal Inventorizacijos taisyklės³⁵ įmonės vadovas įstatymų nustatyta tvarka atsako už inventorizacijos organizavimą ir atlikimą laiku, inventorizavimo duomenų išsaugojimą, sutikrinimo žiniaraščiuose nustatytų trūkumų išieškojimą, o kartu su buhalteriu – už teisingų inventorizacijos rezultatų, neišieškotų trūkumų ir pertekliaus įtraukimą į buhalterinę apskaitą.

44.1. Nustatėme, kad vadovai netinkamai organizuoja inventorizaciją, todėl atliekama tik kai kurių apskaitos straipsnių inventorizaciją – ne visada inventorizuojama atostoginių kaupinių, kitiems subjektams perduotas naudotis turtas, išsinuomotas ar gautas nemokamai naudotis turtas, neįvertinama turto būklė, jo reikalingumas.

44.2. Tiksliai vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaita bus užtikrinta tik atlikus jų techninę inventorizaciją ir teisinį registravimą. Kol kas nesutvarkyta vietinės reikšmės kelių ir gatvių (išskyrus naujai įrengtus ir rekonstruotus) techninė inventorizacija ir teisinė registracija.

5.4.5. Pasigedome racionalaus požiūrio naudojant lėšas ir turtą

45. Sasnavos pagrindinei mokyklai „Švietimo ir ugdymo proceso kokybės užtikrinimas“ programai vykdyti iš savivaldybės lėšų (aplinkos lėšos) buvo patvirtintas asignavimų planas 3,3 tūkst. Eur. ilgalaikiam turtui įsigyti, tačiau šie asignavimai nebuvo gauti. Mokykla neturėdama asignavimų įsigijo ilgalaikį turtą, todėl liko kreditinis įsiskolinimas – 3,3 tūkst. Eur.

46. Marijampolės socialinis pagalbos centras 2017 metų gruodžio mėnesį išmokėjo darbuotojams 100 proc. pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio premijas – priskaičiuota suma 79,0 tūkst. Eur, tačiau negavus asignavimų liko neapmokėta darbdavio socialinio draudimo įmokų – 28,0 tūkst. Eur, dėl to susidarė kreditinis įsiskolinimas.

47. Marijampolės socialinis pagalbos centras pagal 2000 metais sudarytą panaudos sutartį su

³⁴ VšĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centro vyr. gydytojo 2015-12-31 įsakymas Nr. V-120 „Dėl sanitarinių lengvųjų automobilių naudojimo ir saugojimo tvarkos patvirtinimo“

³⁵ Inventorizacijos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimu Nr. 719 (201410-03 nutarimo Nr. 1070 redakcija), 64 p.

Marijampolės Šv. Vincento Pauliečio parapija naudojasi 194,02 kv.m nekilnojamoju turtu, esančiu Vytauto g. 33. Ši sutartis sudaryta tuo metu, kai Centras buvo Viešoji įstaiga, ir papildomo susitarimo 2 dalyje numatyta, kad „Panaudos davėjas deleguoja savo atstovą ir turi vieną vietą „VŠĮ Marijampolės socialinės globos centro“ valdyboje“ ši nuostata neatitinka šiuo metu Centro juridinio statuso.

48. Marijampolės socialinio pagalbos centro veikla labai sudėtinga, vykdo daug funkcijų, taip pat centre yra daug padalinių, kurie išsidėstę skirtingose Marijampolės miesto ir seniūnijų teritorijų patalpose. Darytina išvada, kad tai sunkina Centro administravimą, kokybišką paslaugų teikimą, bei neužtikrina ekonomišką lėšų naudojimą.

49. Audito metu nustatėme, kad IĮ „Larisos Viltrakienės paslaugų įmonė“ 1997 m. lapkričio 14 d. su PSPC sudarė nuomos sutartį, kuria suteikiama teisė naudotis 28,76 kv. m bendrojo naudojimo negyvenamosiomis patalpomis, esančiomis Bažnyčios g. Nr. 19, mokant nuomos mokestį 1,06 Lt (0,30 Eur). PSPC 2003 m. gegužės mėn. 1 d. pratęsė negyvenamųjų pastatų ir patalpų nuomos sutartį neterminuotam laikotarpiui. Šiuo metu šiomis patalpomis naudojasi PSPC skyriams maitinimą teikianti UAB „Laviltra“.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnio 6 punktu, PSPC negali jam neatlygintinai perduoto išnuomoti ar kitaip perduoti naudotis tretiesiems asmenims. UAB „Laviltra“, teikianti PSPC maitinimo paslaugas, patalpomis naudojasi neteisėtai.

50. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnio 5 punktas įpareigoja panaudos gavėją apdrausti gaunamą ilgalaikį materialųjį turtą. PSPC nevykdė šių reikalavimų, kad panaudos gavėjas savo lėšomis apdraudžia visam sutarties galiojimo laikui. Audito metu nustatyta, kad iš panaudos pagrindais 2017 – 2018 metais naudotų 2 nekilnojamojo turto vienetų arba jų dalių (patalpų) nebuvo apdraustas nei vienas daiktas.

51. Savivaldybės patalpas, esančias P.Kriaučiūno g.2. ne konkurso būdu išnuomojo:

- Indrės Bakanienės individualiai įmonei (Marijampolės savivaldybės direktoriaus įsakymu³⁶) pratęsta 5 metų laikotarpiui iki 2021 metų, poliklinikos patalpų 16,37 kv. metro nuoma ir nustatytas nuomos mokestis 1,59 Eur už 1 kv. metrą per mėnesį;

- UAB „Prodent“ Marijampolės savivaldybės tarybos sprendimu³⁷ išnuomojo ne konkurso būdu 10 metų laikotarpiui 85,31 kv. metro patalpas ir nustatė nuomos mokestį 6,78 Lt (1,96 Eur).

- IĮ Mariaus Čiuplevičiaus odontologijos kabineto pateiktą raštą „Dėl papildomų patalpų nuomos“ Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu³⁸ buvo išnuomos ne konkurso būdu iki 2020 m. kovo 22 d. papildomos 32,37 kv. metro patalpos ir nustatytas turto nuomos mokestis 1,96 Eur už 1 kv. metrą. Vadovaujantis šiais priimtais sprendimais nuo 2016 m. lapkričio mėn. IĮ Mariaus Čiuplevičiaus odontologijos kabinetui yra išnuomos viso 65,98 kv. metrų patalpos. Be to Marijampolės savivaldybės administracijos direktorius³⁹ pratęsė su IĮ Mariaus Čiuplevičiaus odontologijos kabinetu sudarytą turto nuomos sutartį iki 2035 m. kovo 22 d.

- UAB „Gintarinei vaistinei“ Marijampolės savivaldybės direktoriaus įsakymu⁴⁰ pratęsė nuomą 5 metų laikotarpiui iki 2022 m. 88,31 kv. metro patalpas ir nustatė nuomos mokestį – 2,56

³⁶ Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-11-25 įsakymas Nr. DV-1806 „Dėl poliklinikos patalpų nuomos sutarties pratęsimo su Indrės Bakanienės individualia įmone“

³⁷ Marijampolės savivaldybės tarybos 2010-03-15 sprendimas Nr. 1-1171 „Dėl poliklinikos patalpų, esančių Marijampolėje, P. Kriaučiūno g. 2, nuomos ne konkurso būdu“

³⁸ Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-12-08 įsakymas Nr. DV-1868 „Dėl negyvenamųjų patalpų, esančių Marijampolėje, P. Kriaučiūno g.2, nuomos ne konkurso būdu IĮ Mariaus Čiuplevičiaus odontologijos kabinetui“

³⁹ Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2017-05-09 įsakymas Nr. DV-736 „Dėl negyvenamųjų patalpų, esančių Marijampolėje, P. Kriaučiūno g.2, nuomos ne konkurso būdu IĮ Mariaus Čiuplevičiaus odontologijos kabinetui“

⁴⁰ Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2017-07-19 įsakymu Nr. DV-1170 „Dėl turto, esančio Marijampolėje, Kriaučiūno g. 2, nuomos sutarties pratęsimo su UAB „Gintarinė vaistinė“

Eur.

52. Neįvertinamas uždaryjū akcinių bendrovių veiklos rezultatyvumas – neturime duomenų, kad valdybos 2017 m. būtų patvirtinusios ir analizavusios Bendrovių veiklos strategiją, nebuvo numatyta, kokius veiklos rezultatus, komercinius finansinius rodiklius Bendrovės turi pasiekti.

Siekiant tinkamai, rezultatyviai vykdyti uždaryjū akcinių bendrovių veiklą, užtikrinti pelno didinimą ir tinkamą turto grąžą, taip pat tinkamai ir skaidriai įgyvendinti išsikeltus tikslus savivaldybė privalo nustatyti aiškius savo dalyvavimo Bendrovės valdomų bendrovių veiklos tikslus. Bendrovei iškelti tikslai turėtų būti aiškiai apibrėžti, nustatomi konkretūs kiekybiniai ir kokybiniai kriterijai, be to, turėtų būti reguliariai vertinama, kaip Bendrovė siekia nustatytų tikslų. Todėl yra svarbu žinoti, ko iš bendrovių tikisi savivaldybė.

53. UAB „Marijampolės butų ūkis“ įstatų 19 punkte nustatyta, kad „Valdyba gali priimti sprendimus ir jos posėdis laikomas įvykusi, kai jame dalyvauja daugiau kaip 2/3 valdybos narių. Valdybos sprendimas yra priimtas, kai už jį gauta daugiau kaip 2/3 valdybos narių balsų“. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 35 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad „Valdyba gali priimti sprendimus ir jos posėdis laikomas įvykusi, kai jame dalyvauja 2/3 ir daugiau valdybos narių, jei bendrovės įstatuose nenustatytas didesnis dalyvaujančių posėdyje šių narių skaičius. Iš anksto balsavę valdybos nariai laikomi dalyvaujančiais posėdyje. Valdybos sprendimas yra priimtas, kai už jį gauta daugiau balsų negu prieš, jeigu bendrovės įstatai nenustato didesnės daugumos“. Palyginus bendrovės įstatų 19 punkte įtvirtintas valdybos kvorumo nustatymo ir sprendimų priėmimo taisyklės su nustatytosiomis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 35 straipsnio 5 dalyje, galima daryti išvadą, kad priėmus bendrovės įstatų 19 punkto redakciją buvo suvaržytos Marijampolės savivaldybės kaip akcininko teisės valdyti bendrovę per jos organą valdybą.

5.5. Vidaus kontrolės sistemos įvertinimas

54. Atlikus audito procedūras nustatyta, kad savivaldybėje vidaus kontrolės sistema sukurta taip, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus. Pagrindinės vidaus kontrolės procedūros sukurtos atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas, apskaitos ir informacinę sistemą, turto apsaugos būklę ir kitus vidaus kontrolės kriterijus. Tačiau audito metu nustatyti vidaus kontrolės trūkumai turto valdymo, ataskaitų rinkinių teikimo ir viešinimo bei rekomendacijų įgyvendinimo srityse rodo, kad vidaus kontrolės sistema ne visur veikia patikimai, todėl ji vertinama kaip patenkinama.

Apie nustatytus neatitikimus įstaigų vadovai buvo informuoti Kontrolės ir audito tarnybos raštais bei pokalbių metu. Atliekamų auditų metu dalis teiktų pastebėjimų buvo ištaisyti.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eilės Nr.	Rekomendacija	Subjektas kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/ priemonės/ komentaras	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data*
1.	Numatyti ilgalaikę vietinės reikšmės kelių techninės inventorizacijos ir teisinės registracijos strategiją	Savivaldybės administracija	Vykdyti teisinę registraciją pagal paskirtus asignavimus	Nuolat pagal turimą lėšų kiekį.
	Vadovaujantis pateiktomis LR Finansų ministerijos rekomendacijomis apskaityti prisiimtus finansinius įsipareigojimus pagal kredito sutartis dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančių butų atnaujinimo (modernizavimo) ir duomenis atskleisti ataskaitose	Savivaldybės administracija (Iždas)	Prisiimti finansiniai įsipareigojimai bus pateikti finansinėse ataskaitose	2018 m. II ketv.
2.	Priimti teisės aktus ir nustatyti Marijampolės savivaldybės reguliavimo sričiai priskirtų įmonių, kurių teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė, vadovų atrankos procedūros tvarką, įvardinti ir (ar) nustatyti bendruosius kvalifikacinius (ar vadybos patirties) reikalavimus ir (ar) kriterijus, nustatančius pagrindinius bendrovių vadovų atrankos principus (konkurencingus atrankos reikalavimus, atitinkančius darbo rinkos realijas), asmenims, siekiantiems eiti Marijampolės savivaldybės reguliavimo sričiai priskirtų bendrovių vadovų pareigas. Bendrovei iškelti aiškiai apibrėžtus veiklos tikslus, nustatyti konkrečius kiekybinius ir kokybinius kriterijus, kad būtų įvertinama kaip Bendrovė siekia nustatytų tikslų.	Savivaldybės tarybai		2018m. IV ketv.
3.	Formuojant bendrovių valdybas, vadovautis LR vyriausybės 2015- 06-17 nutarimu Nr. 631 (naujas redakcija Nr. 196) patvirtintu kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkama kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašu.	Savivaldybės administracijos direktoriui	Sudarant naujas bendrovių valdybas vadovautis nuostatomis	2019 m. I ketv.
4.	Nustatyti aiškius savo kaip steigėjo dalyvavimo Bendrovių valdyme veiklos tikslus. Aiškiai apibrėžti, nustatyti konkrečius kiekybinius ir kokybinius kriterijus.	Savivaldybės administracijos direktoriui	Kiekvienais metais nustatyti bendrovėms kiekybinius ir kokybinius veiklos kriterijus	2019 m. I ketv.

5.	Siekiant įvertinti asmens patikimumą ir mažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę Marijampolės savivaldybės reguliavimo sričiai priskirtose įmonėse (vykdant įmonių vadovų atrankos procedūras), privalu užtikrinti Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 9 str. nuostatų vykdymą.	Marijampolės savivaldybės administracija (UAB sudaryta valdyba)	Gauti STT pažymą prieš priimančią vadovą į pareigas	Visada (priimančią darbą darbuotojus)
6.	Paruošti ir patvirtinti naują darbo apmokėjimo sistemą, kad ji atitiktų LR sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintiems Valstybės ir savivaldybių viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų sveikatos priežiūros ir farmacijos paslaugas teikiančių darbuotojų (išskyrus vadovų ir jų pavaduotojų) darbo užmokesčio nustatymo kriterijams.	VšĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centras	Darbo apmokėjimo tvarka rengiama pagal SAM 2018 m. gegužės 4 d. patvirtintą LNSS šakos kolektyvinės sutarties priedą Nr.2/S-70. Vadovaujantis šio priedo 17 p. nustatytas mažiausias pagrindinis darbo užmokestis darbuotojams iki liepos 1 d.	Vadovaujantis šio priedo 18 p. darbo apmokėjimo tvarka rengiama ir bus patvirtinta iki 2018 m. gruodžio 31 d. Taip pat priimtas nutarimas Gydytojų tarybos posėdyje 2018 m. gegužės 16 d., protokolo Nr. 4-13.
7.	Įgyvendinti Darbo kodekso 26 str. 6 d. nustatytus reikalavimus ir priimti bei įprastais darbovietėje būdais paskelbti lygių galimybių politikos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros principų įgyvendinimo priemonės.	VšĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centras	Rengiama	2018 m. gruodžio 31 d.
8.	Savivaldybės administracija turėtų imtis priemonių ir priimti atitinkamus sprendimus dėl nuomos sutarties su UAB „Laviltra“ sudarymo vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu bei savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintu tvarkos aprašu.	Marijampolės savivaldybės administracija	Rengiama	2018 m. IV ketv.
9.	Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 str. 5 p. rekomenduojame apdrausti gautą ilgalaikį materialųjį turtą.	VšĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centras	Dėl lėšų taupymo, turto draudimas atidedamas.	2019 m. balandžio 30 d.
10.	Patvirtinti Viešųjų pirkimų prekės ir paslaugoms įsigyti organizavimo tvarką laikantis Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu patvirtintų Perkančiųjų organizacijų viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijų. Viešųjų pirkimų organizavimo tvarkoje nustatyti ir aprašyti vidaus kontrolės procedūras, detaliau aprašyti viešųjų pirkimų organizavimo procesą.	VšĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centras	„Dėl VšĮ Marijampolės PSPC viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos nustatymo“	Vyriausiojo gydytojo įsakymas 2018 m. birželio 4 d. Nr. V-62 (1.4.)
11.	Apskaitą tvarkyti vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu,	Duomenys patikslinti	Marijampolės lopšelis – darželis	2018 03 31

	viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (3-asis ir 11-asis standartais) ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais įstaigų finansinę apskaitą.	sudarant I ketvirčio finansinę atskaitomybę	„Rūta“	
12.	Vadovaujantis darbo kodekso 128 str. 1 d., leisti darbuotojus savalaikių kasmetinių atostogų, kad nebūtų įsipareigojimų ilgesnių kaip trys metai.	Kasmetines atostogas už 2015-2016 ir 2016-2017 metus išnaudosime	Marijampolės lopšelis – darželis „Rūta“	2018 12 31
13.	Asignavimus darbo užmokesčiui naudoti laikantis teisės aktų reikalavimų, užtikrinant ekonomiškumo, efektyvumo ir racionalumo principus. Siekti, kad 2018 metais neliktų skolos susijusios su darbo santykiais (Sodra)	Sumažinsime įstaigos kreditinius įsiskolinimus	Mokykla – darželis „Želmenėliai“	2018 12 31
14.	Patikslinti įstaigos darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašą, vadovaujantis įstatymo nuostatomis.	Patvirtinsime naują darbo apmokėjimo tvarką	Mokykla – darželis „Želmenėliai“	2018 09 01
15.	Siekti, kad 2018 metais Marijampolės socialinis pagalbos centro mokėtinų sumos nedidėtų.	Marijampolės socialinis pagalbos centras	Stengsimės, kad mokėtinų sumos nors nedidėtų	2019 01 10
16.	Inicijuoti panaudos sutarties sudarytos su Marijampolės Šv. Vincento Pauliečio parapija pakeitimą.	Marijampolės socialinis pagalbos centras	Sieksime pakeisti sutartį su Marijampolės Šv. Vincento Pauliečio parapija	2019 01 01
17.	Siekiant efektyvinti Marijampolės socialinio pagalbos centro administravimą, užtikrinti kokybišką paslaugų teikimą ir ekonomišką lėšų naudojimą, ieškoti galimybių Marijampolės socialinio pagalbos centro padalinius ir tarnybas įkurdinti viename administraciniame pastate	Marijampolės savivaldybės taryba		
	Siekti, kad 2018 metais mokyklos mokėtinų sumos nedidėtų.	Sasnavos pagrindinė mokykla	Atidžiau planuosime įsigyjama ilgalaikį materialųjį turtą, kad neliktų kreditinių įsipareigojimų	2019 01 10
	Vadovaujantis darbo kodekso 128 str. 1 d., leisti darbuotojus savalaikių kasmetinių atostogų, kad nebūtų įsipareigojimų ilgesnių kaip trys metai.	Sasnavos pagrindinė mokykla	Iki einamųjų metų pabaigos rekomenduosime darbuotojams išnaudoti susikaupusias kasmetines atostogas	2018 12 31
	Rengiant aiškinamąjį raštą prie finansinių ataskaitų rinkinio, vadovautis	Sasnavos pagrindinė	Sudarant 2018 FAR	2019 01 31

	Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų reglamentuojančių jo rengimą nuostatomis ir rašte pateikti išsamią informaciją	mokykla	vadovausimės VSAFAS nuostatomis ir pateiksime išsamią informaciją AR	
	Aiškinamajame rašte atskleisti informaciją apie turtą, gautą pagal panaudos sutartis, kaip to reikalauja 19-ojo VSAFAS.	Sasnavos pagrindinė mokykla	Sudarant 2018 FAR AR prie 2018 metų finansinių ataskaitų III skirsnyje „Pastabos“ pateiksime informaciją apie įstaigos turtą, esantį nebalansinėse sąskaitose.	2019 01 31

Konstruktivus bendradarbiavimas ir komunikacija su įstaigos vadovybe mums padėjo pasiekti suplanuotus audito tikslus. Pateikę pastabas dėl vidaus kontrolės trūkumų ir teisės aktų pažeidimų bei rekomendacijas, kaip tinkamai valdyti Savivaldybės biudžeto lėšas ir turtą, siekiame prisidėti prie to, kad Savivaldybės biudžeto lėšos būtų skirstomos ir naudojamos atsakingai, racionaliai ir skaidriai, turtas būtų valdomas, naudojamas ir disponuojama juo vadovaujantis visuomeninės naudos, efektyvumo ir racionalumo principais. Tikimės, kad mūsų pateikti pastebėjimai yra naudingi.

Savivaldybės kontrolierius

Juozas Vaičiulis

Auditą atliko:

Savivaldybės kontrolierius Juozas Vaičiulis

Kontrolės ir audito tarnybos vyr. patarėja Daiva Juškevičienė

Kontrolės ir audito tarnybos patarėja Raimonda Jasiulevičiūtė

Kontrolės ir audito tarnybos specialistė Rita Ražinskienė

Pavedimas: Savivaldybės kontrolieriaus 2017 m. spalio 9 d. Nr. 9

Audito ataskaita teikiama:

Marijampolės savivaldybės Merui,

Marijampolės savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui,

Marijampolės savivaldybės administracijai.

PRIEDAI

1 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas:

- teisėtumo požiūriu įvertinti biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius ir pareikšti nepriklausomą nuomonę;
- įvertinti konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę;
- įvertinti savivaldybės biudžeto lėšų ir savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas laikotarpis – 2017 metai.

Auditas atliktas:

- pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir mūsų sukaupta auditorių patirtimi;
- siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų informacijos iškraipymų, o savivaldybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių. Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis 1 % visų Savivaldybės biudžeto kasinių išlaidų, t.y. 588,2 tūkst. Eur ir turto pagal 2017 m. konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos duomenis – 1 926,4 tūkst. Eur. Tai didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad biudžeto vykdymo ir finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos. Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Audito apimtis ir metodai:

- audituotas Savivaldybės administracijos biudžeto ir finansų skyriaus parengtas Marijampolės savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys bei kitos ataskaitos:

Savivaldybės biudžeto ataskaitų rinkinys:

- ✓ Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 1-sav.);
 - ✓ Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 2-sav.);
 - ✓ Aiškinamasis raštas dėl Marijampolės savivaldybės 2016 m. biudžeto vykdymo. 2017. Kitos ataskaitos:
 - ✓ Skolinių įsipareigojimų 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3-sav.);
 - ✓ Pažyma dėl skolinių įsipareigojimų pagal kreditorius, valiutas, pradinę ir likutinę trukmę. (priedas Nr.3-sav. P);
 - ✓ Mokėtinų ir gautinų sumų 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4);
- 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitos sudarytos Savivaldybės administracijos ir 56-ių biudžetinių įstaigų biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitų bei VMI mokesčių fondo parengtos Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos pagrindu.

Marijampolės savivaldybės funkcijoms vykdyti 2017 metais gauta 59 337,4 tūkst. Eur pajamų, iš jų 837,3 tūkst. Eur skolinimosi pajamos.

Savivaldybės administracija ir kiti asignavimų valdytojai 2017 metais vykdė 11 savivaldybės programų, šių programų vykdymui panaudota 58 823 tūkst. Eur arba 98,9 proc. planuotų asignavimų.

Savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys – 53 savivaldybės biudžetinių įstaigų, savivaldybės išteklių fondas - išdas ir 3 kitų savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys. Taip pat šiame rinkinyje yra įtrauktas finansinis turtas, kurį sudaro savivaldybei priklausantis bendrovių ir įstaigų nuosavas kapitalas, tai 3 kontroliuojamos viešosios įstaigos, nepriskiriamos prie VSS: VšĮ Nemuno euro regiono Marijampolės biuras, VšĮ Marijampolės telekinas, 5 kontroliuojamos akcinės ir uždarnosios akcinės bendrovės: UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras, UAB „Sūduvos vandenys“, UAB „Autobusų parkas“, UAB „Šilumos tinklai“, UAB „Butų ūkis“ bei 10 asocijuotųjų subjektų, tai VšĮ „Marijampolės futbolo klubas“, VšĮ „Marijampolės teniso aikštynas“, VšĮ „Marijampolės kultūros ir istorinio paveldo turizmo centras“, VšĮ „Sveikatingumo idėjos“, UAB „Kelranga“ UAB „Marijampolės švara“, VšĮ „Verslo informacinis centras“, VšĮ „Marijampolės Sūduvos mokomasis šaudymo centras“, VšĮ „Marijampolės automobilių sporto ir vairuotojų mokymo centras“, VšĮ „Daukšių socialinės pagalbos ir pagyvenusių žmonių užimtumo centras“.

Vertinamą Marijampolė savivaldybės 2017 m. konsoliduotą finansinių ataskaitų rinkinį sudarė:

- ✓ Finansinės būklės ataskaita pagal 2017 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ✓ Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2017 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ✓ Pinigų srautų ataskaita pagal 2017 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ✓ Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2017 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ✓ 2017 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamasis raštas.

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenimis turto vertė 192 643,9 tūkst. Eur, iš jų: ilgalaikis turtas – 181 317,2 tūkst. Eur, trumpalaikis turtas – 8337,65 tūkst. Eur, biologinis turtas – 2989,05 tūkst. Eur. Finansavimo sumos – 125 406,3 tūkst. Eur ir įsipareigojimai – 16 374,7 tūkst. Eur, iš jų ilgalaikiai įsipareigojimai – 6 975,7 tūkst. Eur ir trumpalaikiai įsipareigojimai – 9 399,1 tūkst. Eur, grynasis turtas – 50 862,8 tūkst. Eur.

Atsižvelgdami į tai, kad viešojo sektoriaus subjektų grupių, rengiančių 2017 metų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius, sudėtis skyrėsi bei įvertinę atskirų subjektų, sudarančių grupes, reikšmingumą, Marijampolės savivaldybės administracijoje ir kituose subjektuose atlikome suplanuotas audito procedūras.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingus įrodymus, atlikta:

- ✓ išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- ✓ tvarkos aprašų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra, neatliekant nuoseklios peržiūros testų;
- ✓ svarbiausių sričių (asignavimai skirti darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, prekių ir paslaugų įsigijimui, rangos sutarčių sutartinių įsipareigojimų vykdymas, viešieji pirkimai, mokėtinės ir gautinos sumos, apskaitos

pateikimas biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniuose) ūkinių operacijų vidutinės ir mažos apimties audito procedūros viešojo sektoriaus grupės komponentuose;

- ✓ analitinės biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų procedūros;
- ✓ konsolidavimo koregavimų ir pergrupavimų viešojo sektoriaus subjektų grupės lygiu vertinimas.

Taip pat buvo vertinta, kaip savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai laikėsi įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų.

Valstybės kontrolė, būdama aukščiausioji audito institucija ir teikdama išvadą Lietuvos Respublikos Seimui dėl nacionalinio ataskaitų rinkinio, turi gauti užtikrinimą, kad savivaldybių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių auditai atlikti tinkamai ir kokybiškai, todėl Kontrolės ir audito tarnyba pateiks Valstybės kontrolei teikiamą savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio bei nustatytas klaidas ir neatitikimus.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio audito nuomonei pareikšti.

Svarbiausios audito sritys ir jose atliktos procedūros	
2017 m. finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenys	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika	Pajamų srityje nustatėme riziką: – teisingo pagrindinės ir kitos veiklos pajamų grupavimo; Turto srityje nustatėme riziką dėl: – ilgalaikio materialiojo turto priskyrimo tinkamai turto grupei, nusidėvėjimo ir amortizacijos skaičiavimo, nuvertėjimo požymių vertinimo, vidaus kontrolės priemonių nesilaikymo inventorizuojant turtą, valstybinės žemės tinkamą apskaitą. Įsipareigojimų srityje nustatėme riziką dėl: – Įsipareigojimų užregistravimo apskaitoje ir atskleidimo finansinėse ataskaitose bei vidaus kontrolės priemonių nesilaikymo inventorizuojant įsipareigojimus, duomenų apie įsipareigojimus patikimumo. Sąnaudų srityje nustatėme riziką dėl: – atostogų rezervo apskaitos. Ataskaitų sudarymo srityje nustatėme rizikas: – kad bus atskleista ne visa ir netiksli pagal VSAFAS privaloma informacija (FAR); – kad bus atskleista ne visa ir netiksli pagal teisės aktų reikalavimus privaloma informacija BVAR. Be sričių, kuriose nustatyta reikšmingo iškraipymo rizika, reikšminga audito sritis buvo: – darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos bei išlaidos.
Pajamų sritis	Įvertinome pajamų ir su jomis susijusių gautinų sumų inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome pajamų pripažinimą ir įvertinimą ir su jomis susijusių gautinų sumų registravimą (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamiesiems dokumentams, tinkamose sąskaitose).
Sąnaudų sritis	Atrankos būdu įvertinome: • sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte); • su sąnaudomis susijusių įsipareigojimų ir piniginių lėšų registravimą laiku, teisinga verte, atitinkančia pagrindžiančiuose dokumentuose nurodytas sumas; • atvaizdavimą tinkamuose ataskaitų straipsniuose.
Turto sritis	Įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat, atrankos būdu įvertinome turto įsigijimo, nusidėvėjimo ir nuvertėjimo, perdavimo,

	nurašymo ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamiesiems dokumentams, tinkamose sąskaitose).
Įsipareigojimų sritis	Įvertinome įsipareigojimų inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamiesiems dokumentams, tinkamose sąskaitose tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos ir išlaidos	Atrankos būdu įvertinome, ar darbuotojams teisingai apskaičiuojamas darbo užmokestis ir su juo susiję mokesčiai bei įmokos, ar naujai priimtiems ir atleistiems darbuotojams teisingai apskaičiuojamas darbo užmokestis už priėmimo ar atleidimo mėnesį, ar teisingai apskaičiuotos nepanaudotų atostogų kompensacijos bei kitos išeitinės išmokos, įvertinome sąnaudų ir išlaidų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, tinkamose sąskaitose ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis), atskleidimą tinkamuose ataskaitų straipsniuose.
Bendras ataskaitų rinkinio ir konsolidavimo proceso vertinimas	Patikrintas taikomų apskaitos metodų tinkamumas ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumas. Patikrintas bendras ataskaitų rinkinio pateikimas, struktūra ir turinys, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymas atitiktų taisyklių reikalavimus.
Turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2017 metais teisėtumas	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšminga neatitikties rizika	Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatyta svarbiausia ir rizikingiausia audito sritis – darbo užmokesčio nustatymas, pasikeitus darbo apmokėjimo sistemai nuo 2017 m. vasario 1 d., darbo santykių įforminimas bei darbo santykių reglamentavimas pasikeitus Darbo kodeksui nuo 2017 m. liepos 1d. Darbo santykių reglamentavimo ir darbo užmokesčio nustatymo srityje išvėlgėme riziką dėl: – darbo apmokėjimo sistemos nustatymo įstaigoje pagal Darbo apmokėjimo įstatymo nuostatas; – darbuotojų pareigybių priskyrimo tinkamiems pareigybės lygiams ir profesijos kodams; – pareigybių aprašymų patvirtinimo pagal Vyriausybės patvirtintą Metodiką; – metinių vertinimo užduočių nustatymo darbuotojams; – pareiginės algos perskaičiavimo bei pastoviosios dalies koeficientų nustatymo; – darbuotojams dirbantiems pagal dvi ir daugiau sutarčių, darbo nustatymo pagrindiniu darbu. – nepanaudotų atostogų kalendorinėmis dienomis 2017 m. birželio 30 d. perskaičiavimo į nepanaudotas atostogas darbo dienomis. Konkretūs teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis nurodyti žemiau.
Lėšų sritis	Vertinome kaip laikomasi teisės aktų nuostatų: – planuojant, naudojant asignavimus programų vykdymui; – pervedant gautas pajamas į savivaldybės biudžetą.
Turto sritis	Vertinome, ar turtas, kuris privalo būti registruotas viešuosiuose registruose yra registruotas.

Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis:

1. Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymas;
2. Lietuvos Respublikos Biudžetinių įstaigų įstatymas;
3. Lietuvos Respublikos Biudžeto sandaros įstatymas;
4. Lietuvos Respublikos Būhalterinės apskaitos įstatymas;

5. Lietuvos Respublikos Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas;
6. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačiųjų interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas;
7. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;
8. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas;
9. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas;
10. Lietuvos Respublikos žemės įstatymas;
11. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas;
12. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymas;
13. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais; neteko galios 2017-04-26 nutarimu Nr. 318 (nuo 2017-05-03));
14. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas (įsigaliojo nuo 2017-02-01);
15. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 22 d. nutarimas Nr. 497 „Dėl kasmetinių papildomų atostogų trukmės, suteikimo sąlygų ir tvarkos patvirtinimo“;
16. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 27 d. nutarimas Nr. 650 „Dėl darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (galiojo iki 2017-06-30);
17. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimas Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ (galioja nuo 2017-07-01);
18. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimas Nr. 526 „Dėl tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“ (2017-0628 nutarimo redakcija Nr. 523 su vėlesniais pakeitimais);
19. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“;
20. Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2010 m. kovos 26 d. įsakymas Nr. 1K-085 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžeto pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo pakeitimo“;
21. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-31 įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (2012-12-27 įsakymo Nr. 1K-452 redakcija su vėlesniais pakeitimais).
22. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. 1K-170 „Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
23. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl inventORIZACIJOS taisyklių patvirtinimo“;
24. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 19 d. nutarimas Nr. 1250 „Dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo“;
25. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 27 d. nutarimas Nr. 543 „Dėl pavyzdinių tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
26. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. lapkričio 17 d. nutarimas Nr. 1341 „Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių biudžetinėse įstaigose“ (2009-05-27 nutarimo Nr. 542 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
27. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 19 d. nutarimas Nr. 1250 „Dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo“;
28. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 5 d. nutarimas Nr. 432 „Dėl viešojo

pirkimo–pardavimo sutarčių, sudaromų ilgiau kaip 3 metams, terminų nustatymo kriterijų ir atvejų, kuriais gali būti sudaromos tokios sutartys, aprašo patvirtinimo“;

29. Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai patvirtinti Lietuvos Respublikos Finansų ministro įsakymais;

2 priedas

Marijampolės savivaldybės 2017 m. biudžeto pajamų įvykdymas (tūkst. Eur)

Pajamos	2017 m. patikslintas biudžetas	Įvykdyta 2018- 01-01	Įvykdymas nuo 2017 m. plano +/-
Gyventojų pajamų mokestis	22135	22164,6	+29,6
Turto mokesčiai	2130	2012,6	-117,4
iš jų:			
Žemės mokestis	410	474,6	+64,6
Paveldimo turto mokestis	20	17,5	-2,5
Nekilnojamo turto mokestis	1700	1520,5	-179,5
Prekių ir paslaugų mokesčiai	409,4	358,3	-51,1
iš jų:			
Mokestis už aplinkos teršimą	103,9	103,8	-0,1
Rinkliavos	305,5	254,5	-51
Turto pajamos	567,5	616,8	+49,3
iš jų			
Dividendai	25	23,8	-1,2
Nuomos mokestis už valstybinę žemę ir valstybinius vidaus vandenų telkinius	505	555,5	+50,5
Mokestis už valstybinius gamtos išteklius ir medžiojamus gyvūnus	37,5	37,5	-
Pajamos už prekes ir paslaugas	1520,7	1501,8	-18,9
Pajamos iš baudų ir konfiskacijų	53	56,2	+3,2
Kitos neišvardytos pajamos	14,6	14,6	-
Sandoriai dėl materialiojo ir nematerialiojo turto bei finansinių įsipareigojimų prisiėmimo	213,2	217,2	+4
Iš viso	27043,4	26942,1	-101,3
Dotacijos	30921,2	30869,5	-51,7
iš jų:			
Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti	2640,2	2609,6	-30,6
Mokinių krepšeliui finansuoti	11783,6	11783,6	-
Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos	13364,8	13359,8	-5
valstybės investicijų programoje numatytoms kapitalo investicijoms finansuoti	347	343,2	-3,8
Švietimo įstaigų modernizavimui	145,6	145,5	-0,1
Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos	1383,7	1383,7	-
Kita tikslinė dotacija	762,3	750,1	-12,2
Bendrosios dotacijos kompensacija	494	494	-
Iš viso pajamų	57964,6	57811,6	-153,0
Metų pradžios lėšų likutis	688,5	688,5	-
Iš viso	58653,1	58500,1	-153,0
Finansinių įsipareigojimų prisiėmimo (skolinimosi) pajamos	837,3	837,3	

3 priedas

2016 - 2017 m. Savivaldybės biudžeto išlaidų paskirstymas pagal funkcinis kodus

Funkcinis kodas		2016 metai			2017 metai				Pokytis, tūkst. Eur
		Patikslintas 2016 m. planas	Ivykdyta 2017-01-01	Ivykdyta, proc.	Patikslintas 2017 m. planas	Ivykdyta 2018-01-01	Ivykdyta, proc.	Ivykdyta, tūkst. Eur	
01.	Bendros valstybės paslaugos	2975,9	2934,8	98,6	3068,7	3028,6	98,7	-40,1	93,8
02.	Gynyba	36,8	34,2	92,9	36,8	33,9	92,1	-2,9	-0,3
03.	Viešojo tvarka ir visuomenės apsauga	407,4	407,4	100,0	471,8	471,8	100,0	0	64,4
04.	Ekonomika	24342,5	24097	99,0	15717,1	15708,8	99,9	-8,3	-8388,2
05.	Aplinkos apsauga	2723,5	2720,4	99,9	1702,8	1581,8	92,9	-121	-1138,6
06.	Būstas ir komunalinis ūkis	2752,5	2748,7	99,9	3201,9	3195,3	99,8	-6,6	446,6
07.	Sveikatos apsauga	694,9	694,3	99,9	582,9	578,7	99,3	-4,2	-115,6
08.	Poilsis, kultūra ir religija	4677,5	4660,9	99,6	4972,7	4909,5	98,7	-63,2	248,6
09.	Švietimas	21620,1	21529,5	99,6	22981,4	22647,1	98,5	-334,3	1117,6
10.	Socialinės apsauga	5085,1	4935,1	97,1	5453,3	5366,5	98,4	-86,8	431,4
	Iš viso	65316,2	64762,3	99,2	58189,4	57522,0	98,9	-667,4	-7240,3
	Finansinių įsipareigojimų vykdymas (paskolų grąžinimas)	2074,1	2072,5	99,9	1301,0	1301,0	100,0	0	-771,5
	Iš viso	67390,3	66834,8	99,2	59490,4	58823,0	98,9	-667,4	-8011,8

4 priedas

Marijampolės savivaldybės paskolų sąrašas

Bankas	Paskolos sutarties data ir numeris	Paskolos paskirtis (panaudojimo)	Metinė palūkanų norma	Kredito likutis 2017-12-31 tūkst. eurų	Galutinis grąžinimo terminas
AB SEB bankas	2014-07-24 Nr. 1/841312020046-97/As-979	Investiciniams projektams kofinansuoti	1,568	715,00	2024-07-25
Šiaulių bankas	2017-12-12 Nr. KS-2017-363724-18/As-1616	Investiciniams projektams kofinansuoti	1,38	258,40	2027-12-11
Šiaulių bankas	2015-06-25 Nr. KS-2015-95221-18/As-1106	Investiciniams projektams kofinansuoti	1,013	927,80	2025-06-24
Danske bankas	2015-06-29 Nr. 201506-0025/As-1112	sutarčių su FM data, numeriai ir sumos 2011-01-20 Nr. 697/As-17 386,5 tūkst. Eurų ; 2009-11-30 Nr. 588/As-1026 318,9 tūkst. Eurų ; 2011-07-14 Nr. 714/As-685 - 240,6 tūkst. Eurų ; 2012-03-01 Nr. 764/As-236 - 773,5 tūkst. eurų	1,17	1629,90	2025-06-29
Danske bankas	2015-10-21 Nr. KS201510-0036/As-1951	Investiciniams projektams kofinansuoti	0,98	410,00	2025-09-30
AB SEB bankas	2016-08-01 Nr. 0341612026934-97/As-1633	Investiciniams projektams kofinansuoti	1,08	920,00	2026-08-10
AB SEB bankas	2012-06-25 Nr. 1841212020056-B5/As-756	Investiciniams projektams kofinansuoti	1,219	651,70	2022-06-25
AB SEB bankas	2013-05-28 Nr. 1841312020045-97/As-575	Investiciniams projektams kofinansuoti	1,508	970,40	2023-05-27
Luminor bankas	2011-06-10 Nr. K-0800-2011-35/As-500	Investiciniams projektams finansuoti bei ilgalaikio turto vertei padidinti	1,29	1211,70	2021-05-31

5 priedas

Kontrolės ir audito tarnybos 2017 metais atlikti audito

Audituojamas subjektas	Ataskaitos ir išvados data	Ataskaitos numeris	Išvados numeris
VšĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centras	2018 – 04 -25	1-8-(1.5)	
UAB „Marijampolės autobusų stoties“ ir UAB „Marijampolės autobusų parkas“ 2017 metų finansinių ataskaitų rinkinių vertinimas	2018 – 05 -22	1-11-(2.1)	
Marijampolės vaikų lopšelio - darželio „Rūta“ atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatai	2018 - 06 – 18 2018 – 06 – 19	1-12-(1.5)	1-13-(1.5)
UAB „Marijampolės butų ūkis“ finansinio ir veiklos audito ataskaita	2018 – 06 – 19	1-14-(1.5)	
Marijampolės mokyklos - darželis „Želmenėliai“ atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatai	2018 – 06 – 28 2018 – 06 – 29	1-15-(1.5)	1-16-(1.5)
Dėl Marijampolės savivaldybės Sasnavos mokyklos atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų	2018 m. birželio 29 d.	1-17-(1.5)	1-18-(1.5)
Dėl Marijampolės socialinės pagalbos centro atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatai	2018 – 07 - 12	1-19-(15)	1-20-(15)

6 Priedas

2017 - 2018 metais audituotiems subjektams pareikštos nuomonės

Audituotas subjektas		biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio	finansinių ataskaitų rinkinio	lėšų ir turto valdymo teisėtumo
1	VšĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centras			Sąlyginė
2	UAB „Marijampolės autobusų stoties“ ir UAB „Marijampolės autobusų parkas“ 2017 metų finansinių ataskaitų rinkinių vertinimas	besąlyginė	besąlyginė	sąlyginė
3	Marijampolės vaikų lopšelio - darželio „Rūta“ atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatai	besąlyginė	sąlyginė	sąlyginė
4	UAB „Marijampolės butų ūkis“ finansinio ir veiklos audito ataskaita			sąlyginė
5	Marijampolės mokyklos - darželis „Želmenėliai“ atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatai	besąlyginė	sąlyginė	sąlyginė
6	Dėl Marijampolės savivaldybės Sasnavos mokyklos atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų	besąlyginė	besąlyginė	sąlyginė
7	Dėl Marijampolės socialinės pagalbos centro atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatai	besąlyginė	besąlyginė	sąlyginė

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Marijampolės savivaldybės tarybai
Marijampolės savivaldybės administracijai

A U D I T O I Š V A D A

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS 2017 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO VERTINIMAS

2018 m. liepos 13 d. Nr. 1 – 22 – (2.1)
Marijampolė

Sąlyginė nuomonė dėl savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Mes atlikome 2017 metų savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus mūsų išvados skyriuje „Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio“ apibūdintų dalykų poveikį, 2017 metų savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą įtrauktų į savivaldybės grupę viešojo sektoriaus subjektų 2017 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2017 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Administracija nesivadovavo 12-ojo VSFAS nuostatomis ir ne visais atvejais užtikrino, kad ilgalaikis turtas būtų apskaitytas teisės aktų nustatyta tvarka.

Dėl ankstesnių auditų metu nustatytų infrastruktūros ir kitų statinių straipsnio sudėtyje esančių vietinės reikšmės kelių apskaitos netikslumų per 2017 m. savivaldybės administracijoje apskaitoma 322 pavadinimai kelių (gatvių), kurie įvertinti 1 Eur verte, nes savivaldybė įtraukdama juos į apskaitą neturėjo duomenų apie minėtų kelių vertę. Daugiausia tokių kelių įvertintų 1 Eur yra Liudvinavo ir Marijampolės seniūnijose. Vietinės reikšmės automobilių kelių 2017 m. statistinėje ataskaitoje TK-02 (metinė) nurodytas kelių ilgis yra 1186,6 km nesutampa su tarybos patvirtintu bei apskaitos registruose esančiais duomenimis (854,386 km).

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybių kontrolierių profesinės etikos kodeksą ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų sąlyginę nuomonę dėl savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio.

Besąlyginė nuomonė dėl savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Mes atlikome 2017 metų savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų auditą. Mūsų nuomone, 2017 metų savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Pagrindas pareikšti besąlyginę nuomonę dėl savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybių kontrolierių profesinės etikos kodeksą ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų besąlyginę nuomonę dėl savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

Kiti dalykai

Atkreipiame dėmesį į pastebėjimus, kurie neturi įtakos nuomonei dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, tačiau yra svarbus. Audito metu nustatyta:

Savivaldybės skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinėje 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 3-sav.–metinė) pateiktus duomenis nustatyta, kad savivaldybės skolos dydis neparodo tikrųjų savivaldybės finansinių įsipareigojimų, nes savivaldybės administracijos vardu prisiimti ir negrąžinti 393,55 tūkst. Eur finansiniai įsipareigojimai pagal kredito sutartis dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančių butų atnaujinimo (modernizavimo) neparodyti savivaldybės skolinių įsipareigojimų ataskaitoje.

Vadovybės atsakomybė už savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį

Marijampolės savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, bei už savivaldybės biudžeto asignavimų ir savivaldybės turto administravimą, naudojimo teisėtumą, savivaldybės biudžeto vykdymo organizavimą ir savivaldybės ūkinę bei finansinę veiklą.

Marijampolės savivaldybės konsoliduojamų subjektų vadovai yra atsakingi už žemesniojo lygio ataskaitų rinkinių parengimą ir pateikimą bei jiems perduotų savivaldybės lėšų ir turto valdymo,

naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei efektyvią vidaus kontrolę.

Auditoriaus atsakomybė už auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar savivaldybės 2017 metų finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos ir pateikti auditoriaus išvadą, kurioje išsakoma mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Iškraipymai, kurių gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ir biudžeto vykdymo ataskaitomis.

Mes, be visų kitų dalykų, informavome už valdymą atsakingus asmenis dėl audito apimties ir atlikimo laiko bei reikšmingų audito pastebėjimų, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

Atlikdami auditą pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus, viso audito metu priėmėme profesinius sprendimus ir laikėmės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- nustatėme ir įvertinome finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surinkome pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;
- supratome su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie subjektų grupės vidaus kontrolės efektyvumą;
- įvertinome taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumą;
- įvertinome bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją;
- surinkome pakankamų tinkamų audito įrodymų apie subjektų finansinę informaciją ar veiklą grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie konsoliduotas finansines ataskaitas.

Audito išvadą teikiame kartu su audito ataskaita ir pridedama prie audituotų savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių.